

VUOSIKERTOMUS 2016

OOPPERA
BALETTI

Kansallis- ooppera ja -baletti lyhyesti

Kansallisena kulttuurilaitoksena Kansallisoopperan ja -baletin päätehtävä on tarjota korkealaatuisia ja koskettavia ooppera- ja balettielämyksiä erilaisille yleisö- ja ikäryhmille kautta koko Suomen. Sen tulee ja se haluaa kehittää ja uudistaa oman alansa perinnettä ja osaamista.

Kansallisooppera ja -baletti tähtää luovuudella ja osaamisella taiteen huipulle. Se haluaa erityisesti olla kansallinen ylpeydenaihe, mutta myös saavuttaa kansainvälisesti merkittävän aseman niin baletti- ja oopperataiteen kuin muunkin toimintansa suhteen. Kansallisooppera ja -baletti haluaa myös nousta yhä monipuolisempaan rooliin yhteiskunnallisen vastuun kantajana.

Kansallisoopperan ja -baletin keskeiset arvot ovat korkea taiteellinen taso, yhteistyö ja vastuullisuus. Kaikessa toiminnassaan se pyrkii mahdollisimman suureen tehokkuuteen.

4

Pääjohtajan katsaus

6

Hallituksen puheenjohtajan tervehdys

8

Toiminta

28

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös

60

Hallinto ja johto

VUOSI 2016 LUKUINA

643
ESITYSTÄ

317 000

kävijää tilaisuuksissa yhteensä

29
PAIKKA-
KUNTAA

1 321 000

vierailua
verkko-
palvelussa

75
ESITYSTÄ
OOPPERATALON
ULKOPUOLELLA

368

MAKSUTONTA
ESITYSTÄ

11

miljoonan
euron
lipputulot

93%

päänäyttämön
esitysten
täyttöaste

54 500

LASTA JA NUORTA ESITYKSISSÄ,
PÄÄHARJOITUKSISSA SEKÄ
YLEISÖTYÖN PROJEKTEISSA

”

Jatkuva
kehittyminen on
kaltaiselle
taidelaitokselle
ensiarvoisen
tärkeää.

”

Pääjohtajan katsaus

ERINOMAINEN VUOSI –
KEHITYSTYÖ JATKUU

PÄÄTTYNYT VUOSI 2016 oli Kansallisoopperalle ja -baletille monin tavoin menestyksenkäs. Katsomomme olivat täynnä, tavoitimme runsaasti uutta yleisöä ja työilmapiiri talossamme oli erittäin hyvä rakentaessamme yhdessä vahvaa pohjaa tulevaisuudellemme.

VUODEN KESKEISENÄ TAVOITTEENA oli saada esityksillemme uusia kuulijoita ja katsojia. Tähän tavoitteeseen pyrimme tarjoamalla useiden kanavien kautta erilaisia yleisöryhmiä kiinnostavia, monipuolisia ja koskettavia taide-elämyksiä. Onnistuimme tavoitteemme saavuttamisessa mainiosti. Oopperatalon kaikkien esitysten täyttöaste nousi ennätykselliseen 92 prosenttiin. Erityisen iloinen olen siitä, että olemme vuoden aikana tavoittaneet eri tavoin 54 500 lasta ja nuorta. Taiteen merkitys lapsen ja nuoren kehityksen tukena on merkityksellinen ja myös lähellä sydäntäni.

ESA-PEKKA SALOSEN KANSSA syksyllä solmimamme yhteistyösopimus oli meille hyvin merkittävä virstanpylväs. Taiteellisena kumppaninamme Esa-Pekka Salosella on monipuolinen rooli kapellimestarina, säveltäjänä, taiteellisena neuvonantajana sekä ooppera- ja balettitaiteen puolestapuhujana. Viisivuotinen sopimuskausi käynnistyi syyskuussa *Elektra*-oopperalla ja jatkuu vuoden 2021 loppuun. Kumppanuuden vaikutus säteilee sekä kaikkialle omaan taloomme että laajalti sen ulkopuolelle lisäten kiinnostavuuttamme taidelaitoksena, yhteistyökumppanina ja kansainvälisten huipputaiteilijoiden vierailutalona.

SYKSYLLÄ KÄYNNISTIMME LAAJAN STRATEGIAPROSESSIN, jossa muodostamme yhteisen näkemyksen siitä, millainen Suomen kansallisooppera ja -baletti on vuonna 2025. Uuden, vuoden 2016 aikana toimintansa aloittaneen hallituksen myötä saamme prosessiin runsaasti tuoretta näkökulmaa, ja myös koko henkilökunnallamme on mahdollisuus osallistua tähän tulevaisuutemme kannalta ratkaisevan tärkeään työhön. Tavoitteenamme on hyväksyä uusi strategia kesäkuun 2017 alkuun mennessä.

EPÄVARMUUS JULKISEN RAHOITUKSEN TULEVAISUUDEN TASOSTA luo haasteita toimintamme suunnitteluun, sillä työmme on luonteeltaan hyvin pitkäjänteistä. Päättäneen vuoden aikana laadimme ohjelmistollisia suunnitelmia jopa vuoteen 2021 asti. Laajentaaksemme rahoitus pohjaamme olemme ryhtyneet kehittämään kumppanuusyhteistyötä ja lahjoittajasuhteita yksityisten tahojen kanssa.

VUODEN 2017 TOIMINTAAMME sävyttää Suomen itsenäisyyden juhluvuosi. Se on esillä niin ohjelmistossa, kansainvälisissä vierailuissa kuin yleisötyön painopistealueenakin. Muita merkittäviä lähitulevaisuuden tehtäviämme ovat baletin uuden taiteellisen johtajan ja seuraavan pääjohtajan valinta sekä varainhankinnan ja asiakaskeskeisen toimintatavan edelleen kehittäminen.

JATKUVA KEHITTYMINEN on kaltaisellemme taidelaitokselle ensiarvoisen tärkeää. Kehitystyötä on tehtävä kuulijoiden ja katsojien mielipiteitä kunnioittaen ja tarjoten lisäksi välillä jopa jotain sellaista, mitä he eivät osaa edes toivoa. Tällaisessa nöyrän kehittämisen hengessä olemme tehneet rakentavaa ja tuloksellista työtä vuoden 2016 aikana, mistä kiitän lämpimästi hallitustamme, hallintoneuvostoamme ja henkilökuntaamme. Erityisen suuren kiitoksen tahdon suunnata yleisöllemme – niin esityksiämme vuosia seuranneille kanta-asiakkaille kuin uusille ooppera- ja balettitaiteen ystäville.

Päivi Kärkkäinen, pääjohtaja

LÄS MER >

Resumén av
årsberättelsen
på svenska:

[oopperabaletti.fi/sv/om-oss/
administration](http://oopperabaletti.fi/sv/om-oss/administration)

“

Meidän tulee
viedä oopperaa
ja balettia entistä
suuremman
yleisön
tietoisuuteen.

”

Hallituksen
puheenjohtajan
tervehdys

OVET AUKI ENTISTÄ SUUREMMILLE YLEISÖILLE

MINULLA ON OLLUT ILO seurata Kansallisoopperan ja -baletin toimintaa kanta-asiakkaana jo 30 vuoden ajan. Vaikka odotukseni organisaation johtamisesta olivat asiakaskokemusteni pohjalta korkealla, odotusarvoni on ylittynyt moninkertaisesti toimittuani nyt hallituksen puheenjohtajana keväästä 2016 lähtien. Näin hyvin johdettuun taloon pääsee harvoin tutustumaan. Päivittäiseen työskentelyyn korkeatasoinen johtaminen heijastuu erinomaisena työilmapiirinä ja yhteishenkenä sekä ihmisten uskomattomana sitoutumisena työhönsä ja intohimona pyrkiä siinä täydellisyyteen. Myös hallitustyöskentelyssä havaitsen samanlaista sitoutumista ja hengen paloa. Kun myös hallitustyöskentelyn prosessit olivat hyvässä kunnossa edellisen hallituksen erinomaisen työn jäljiltä, olen tehnyt niihin vain pieniä muutoksia.

VUONNA 2016 Kansallisooppera ja -baletti onnistui mielestäni taiteellisessa työssään loistavasti, mistä kertoo osaltaan tavoitetaso ylittävä, suorastaan uskomattoman korkea täyttöaste. Loistavien ooppera- ja balettiproduktioidemme ohella minua ovat kovasti ilahduttaneet tarjoamamme täysin uudenlaiset elämykset, kuten sirkustaidetta ja ooppera-aarioiden helmiä yhdistänyt *CircOpera*. Tulevaisuudessa toivon, että löydämme lisää tällaisia sykähdyttäviä tapoja yhdistää ja törmäyttää erilaisia kulttuurimuotoja ja tavoitamme näin kokonaan uusia katsoja- ja kuulijakuntia.

STRATEGIATYÖ ON OLLUT TÄRKEIN asiakohta uuden hallituksen agendalla. Tavoitteenamme on asettaa Kansallisoopperan ja -baletin toiminnan suuntaviivat vuoteen 2025 asti. Työ jatkuu kevään 2017 ajan, mutta jo nyt on selvää, että haluamme edelleen tarjota korkealaatuisia taide-elämyksiä niin nykyasiakkaille kuin uusille yleisöille asuinpaikkaan ja varallisuustasoon katsomatta. Meidän tulee viedä oopperaa ja balettia entistä suuremman yleisön tietoisuuteen. Lähitulevaisuuden tehtäviimme kuuluu myös hyvin merkittäviä rekrytointeja, kun nykyinen pääjohtajamme Päivi Kärkkäinen jää eläkkeelle keväällä 2018 ja baletin taiteellisen johtajan Kenneth Greven määräaikainen kausi päättyy kesällä 2018.

JATKUVA LAADUN PARANTAMINEN JA DIGITAALISTEN PALVELUIDEN KEHITTÄMINEN ovat muita strategisia painopistealueitamme. Olemme pilotoineet vuoden 2016 alusta LEAN-johtamista ja jatkuvan laadun parantamisen mallia. Laajennamme näiden menetelmien käyttämistä koko organisaatiossa. Digitaalisuuden hyödyntäminen on ollut vahva painopistealueemme jo muutaman vuoden ajan. Hyödynnämme digitaalisia ratkaisuja sekä esitystemme tarjoamisessa mahdollisimman laajalle kotimaiselle ja kansainväliselle asiakaskunnalle että asiakaspalvelumme, viestintämme ja markkinointimme tehostamisessa. Digitaalisuutta olemme kehittäneet myös verkkopalvelussamme, josta saimme päättyneenä vuonna ”Paras kuluttajille suunnattu verkkopalvelu” -palkinnon merkittävässä suomalaisessa digitaalisen markkinointiviestinnän kilpailussa, Grand Onessa.

TARVITSEMME KULTTUURIA JA TAIDETTA nautinnon ja virkistytymisen lisäksi myös kehittääksemme aivojamme ja mieltämme ja siten terveyttämme kokonaisvaltaisesti. Lääkärinä tunnen hyvin musiikin ja muun kulttuurin terveyttä edistävät vaikutukset ja jopa korrelaation pitkäikäisyyteen. Pyrimmekin edesauttamaan sitä, että jo lapset ottavat oopperan ja baletin omakseen sekä avaamaan Kansallisoopperan ja -baletin ovet nykyistäkin suuremmalle yleisölle. Tahdomme olla koko kansan yhteinen elämysten tarjoaja.

Leena Niemistö, hallituksen puheenjohtaja

Kansallisooppera ja -baletti tänään

KOKO SUOMEN PALVELUKSESSA

Kansallisooppera ja -baletti on kansallinen taidelaitos ja korkean kansainvälisen tason ooppera- ja balettitalo. Suomen ainoana ammatillisena ooppera- ja balettitalona haluamme tarjota monipuolista ohjelmistoa, josta kaikki voivat löytää itseään kiinnostavia vaihtoehtoja. Klassikojen tuoreiden tulkintojen lisäksi esitämme myös uusia, omaa aikaamme peilaavia teoksia.

Päätehtävämme on tarjota mahdollisimman korkeatasoisia ooppera- ja balettielämyksiä ja niiden kautta koskettaa monipuolisesti erilaisia yleisöjä ja palvella koko ympäröivää yhteiskuntaa. Vaikka toimintamme ytimen muodostavat Oopperatalossa nähtävät esitykset, meidän on tärkeää tavoittaa yleisöjä myös talon ulkopuolella ja olla läsnä koko Suomessa. Kannamme osaltamme vastuuta suomalaisen kulttuurin uudistamisesta ja kehittämisestä. Huolehdimme tästä muun muassa tilaamalla uusia teoksia sekä tarjoamalla aina uusille taiteilijapolville kasvun ja kehittymisen mahdollisuuksia. Toimintaamme ohjaa Suomen kansallisooppera ja -baletti sr -niminen säätiö.

Yhteiskunta tukee ooppera- ja balettitaidetta, jotta jokaisella suomalaisella olisi mahdollisuus nauttia esityksistä. Vuonna 2016 toimintamme rahoituksesta 66 prosenttia tuli ope- tus- ja kulttuuriministeriön kautta veikkausvoittovaroista, 9 prosenttia pääkaupunkiseudun kunnilta Helsingiltä, Espoolta, Vantaalta ja Kauniaisilta sekä 25 prosenttia mm. lipputuloista ja yritysyhteistyöstä. Julkisen ja yksityisen tuen turvin voimme pitää lippujemme hinnat maltillisina.

Monipuolisia esityksiä täysille katsomoille

Vuonna 2016 tuotimme 275 esitystä, joista 169 päänäyttämölle. Lisäksi Oopperatalon pienellä näyttämöllä, Alminsalissa, sekä lämpiöissä oli aiempien vuosien tapaan mahdollista kuulla konsertteja, kokea lapsille ja nuorille suunnattuja esityksiä sekä tavata oopperoiden ja balettien tekijöitä ilmaisissa yleisötilaisuuksissa.

Kuukausipalkkaisia työntekijöitä palveluksessamme on noin 538, minkä lisäksi talossa työskentelee vuosittain noin 800 vierailijaa eri tehtävissä.

Vuoden aikana järjestimme maksullisia ja maksuttomia esityksiä sekä muuta toimintaa kotimaassa yhteensä 29 paikkakunnalla, ja esityksistä 12 prosenttia oli Oopperatalon ulkopuolella. Yhteensä maksullisia ja maksuttomia esityksiä seurasi 294 410 katsojaa, joista talon ulkopuolella olevissa esityksissä oli 29 819 katsojaa. Kun tähän lisätään erilaiset yleisötyö- ja muut projektit, oli kävijöitä kaiken kaikkiaan 317 000.

Oopperatalon esitysten täyttöaste ylsi ennätykselliseen 92 prosenttiin. Keväällä jatkuneet *Oopperan kummitus* -musikaalin sekä sirkusta ja oopperaa yhdistäneen *CircOperan* esitykset olivat 99-prosenttisesti ja *Elektra*-ooppera 100-prosenttisesti loppuunmyytyjä. Kausikortteja myytiin enemmän kuin minään aiempina vuosina.

Uusia yleisöjä tavoitti vuoden aloittanut scifi-viritteinen metallimusiikista inspiraatiota ammentava *Indigo*-ooppera. Teoksen sävelsivät Apocalyptic-yhtyeen Perttu Kivilaakso ja Eicca Toppinen ja sen editoi, sovitti ja orkestroi kantaesityksenkin johtanut Jaakko Kuusisto. Teoksen viestintää suunnattiin myös kotimaiselle ja kansainväliselle metallimedialle, ja näin saimme jaettua tietoa näkemyksellisistä ja rohkeista ohjelmistovalinnoistamme myös sellaisille tahoille, joille organisaatiomme on vähemmän tuttu.

Vuoden tanssikauden aloitti helmikuussa esitetty neljän tanssiteoksen kokonaisuus *Liikkeen legendat*. Illan koreografeista Jorma Uotinen ja Carolyn Carlson ovat luoneet vuosikymmenten uran niin kotimaassa kuin maailmalla, ja Demis Volpi ja Alexander Ekman olivat puolestaan Suomessa ensivierailulla.

BACH. Forms of Silence and Emptiness

Yleisötyön
osa-alueet:

- Esitykset erityisryhmille
- Osallistava taiteellinen toiminta
- Koulutus
- Tapahtumat

Tohtori Akustiikka ja kadonnut ääni

Maailmalla mainetta saanut animaatiota ja eläviä laulajia yhdistävä näkemys Mozartin *Taikauihusta* oli niin kriitikoiden kuin yleisön suosikki. Ohjaaja Barrie Koskyn ja brittiläisen 1927-ryhmän suosittu tuotanto on nähty alun perin Berliinin Komische Operissa ja se on saanut laajaa kansainvälistä huomiota.

Igor Stravinskyn ooppera *Hulttion tie* sai maaliskuussa ensi-iltansa 51 vuoden tauon jälkeen. Faustmaisen tarinan nuoren miehen matkasta turmioon ohjauksesta vastasi Moskovin Helikon-oopperan johtajana mainetta niittänyt Dmitri Bertman.

Espanjalaisen Nacho Duaton säveltäjänero J.S.Bachin elämää ja tuotantoa esittelevä tanssiteos *BACH. Forms of Silence and Emptiness* sai ensi-iltansa toukokuussa. Meille teos vuokrattiin Oslon kansallisoopperasta ja -baletista.

Syyskauden avasi näyttävästi ohjaaja Patrice Chereau viimeiseksi ohjaukseksi jäänyt Richard Straussin *Elektra*. Oopperan kaikki esitykset johti taiteellisen partnerin sopimuksen kanssamme solminut Esa-Pekka Salonen, joka vei teoksen konserttiversioon myös Tukholman Itämerifestivaalille. *Elektran* toteutimme yhteistyössä Aix-en-Provencen festivaalin, Milanon La Scalan, New Yorkin Metropolitanin, Barcelonan Gran Teatre del Liceun sekä Berliinin valtionoopperan kanssa.

Kansallisbaletilla oli vuoden aikana kaksikin kantaesitystä. Syyskauden avasi Natália Horečnán tuore näkemys klassikkoteoksesta *Romeo ja Julia*. Tarina nuorista rakastavaisista ristiriitojen ja yhteisön vaatimusten paineissa toteutettiin yhteistyössä Slovakian kansallisteatterin kanssa. Toinen kantaesitys oli Bostonin baletin koreografi Jorma Elon tulkinta Lewis Carrollin rakastetuista kirjoista Liisa ihmemaassa ja Liisan seikkailut peilimaailmassa. *Liisa ihmemaassa* -baletin satumaisesta lavastuksesta ja puvustuksesta vastasi Robert Perdziola.

Syyskauden yhdeksi kohokokhdaksi nousi Ludvig van Beethovenin *Missa solemnis*, jonka johdossa vieraili Jukka-Pekka Saraste. Teos kuultiin Lahden Sibeliusallossa sekä Helsingin Johanneksenkirkossa orkesterin, kuoron sekä neljän solistin esittämänä.

Aiemminkin meillä vieraillut Lontoon Royal Opera Housen taiteellinen johtaja Kasper Holten ohjasi marraskuussa kansainväliseen taidekaupan maailmaan sijoitetun Wagnerin oopperan *Lentävä hollantilainen*, jonka rooleissa loistivat mm. Camilla Nylund ja Johan Reuter.

Vuoden 2016 esityksistä peräti 57 prosenttia oli kokonaan maksuttomia (mm. yleisökenraalit, avoimet pääharjoitukset ja muut ilmaistapahtumat). Maksuttomien esitysten katsojamäärä muodosti kuitenkin vain 22 prosenttia kaikkien esitysten katsojista, sillä monet maksuttomista tapahtumista ovat pienille ryhmille suunnattuja.

Yleisötyö täydentyi pienimuotoisilla teoksilla taaperoikäisille

Yleisötyö on ooppera- ja balettiproduktioiden ohella kolmas keskeinen ja strategisesti tärkeä toimintamuotomme. Sen tavoitteena on tarjota taide-elämyksiä ihmisille, jotka ovat muiden toimintamuotojemme ulottumattomissa. Yleisötyöhön kuuluvat erityisryhmille suunnatut esitykset, osallistava taiteellinen toiminta sekä erityisosaamiseemme liittyvä täydennyskoulutus. Yleisötyön linjoista vastaavat taiteelliset johtajamme, ja kaikissa sen muodoissa on tavoitteena sama korkea taiteellinen laatu kuin päänäyttämön esityksissä.

Vuonna 2016 jatkoimme yleisötyön vakiintuneita toimintamuotoja. *Lasten taidetuokioihin* osallistui 1311 lasta ja maksuttomiin *Vauvojen taidetuokioihin* 3151 vauvaa vanhempineen. *Oopperan teetansseihin* Oopperatalossa osallistui maksutta noin 4400 seniori-ikäistä tanssin ystävää. Lisäksi suoratoistettuihin *Oopperan teetansseihin* osallistui eri puolilla Suomea yhteensä 10 000 hoivakodin asukasta kymmenistä eri hoivakodeista. Lisäksi vanhuksille ja pitkäaikaissairaille järjestettiin pääkaupunkiseudun eri hoivalaitoksissa musiikki- ja tanssiesityksiä.

Kansallisbaletin ja Ballet Finlandin yhteisiin *So You Think You Can Muuv?* -tanssityöpajoihin osallistui lähes 10 000 koululaista. Lisäksi tuhannet koululaiset, opiskelijat ja muut erityisryhmät seurasivat oopperoiden ja balettien pääharjoituksia ja osallistuivat teoskohtaisiin työpajoihin, joita järjestettiin ensimmäistä kertaa myös ruotsinkielisinä.

Uutena toimintamuotona käynnistimme vuoden alussa alle kouluikäisille suunnattua tarjontaamme täydentävät *Taaperoitten taidetuokiot*. Ensimmäisenä taaperoille suunnattuna esityksenä taidetuokioissa kuultiin noin puolen tunnin mittainen versio Mozartin *Taikauihu*-oopperasta.

Osana kaupunkiyhteistyötä Taaperoiden taidetuokio vieraili Espoon Ison omenan tapahtumatorilla ja Vantaan Lumosalissa. Taaperoiden Taikahuilun lisäksi kantaesitimme esikoulu- ja alakouluikäisille lapsille suunnatun *Ämpärimies*-baletin.

Vuodesta 2011 käynnissä olevaan *Kuule, minä sävellän!* -yhteistyöhankkeeseen liittyvänä Alminsalissa kantaesitettiin suomalais- ja yhdysvaltalaisnuorten säveltämä *Aikalisä*-ooppera. Aiempina vuosina nuoret ovat säveltäneet ammattilaisten johdolla konsertteja. Koululais-ooppera *Jannen salaisuus* osallisti koululaisia 13 paikkakunnalta ja kutsui pääkaupunkiseudun kouluja esiintymään Alminsalin. Vuoden aikana yli tuhat 4.–6-luokkalaista esiintyi produktiossa ja esitykset keräsivät noin 10 000 hengen yleisön.

Elokuussa osallistuimme Vantaan Tikkurilassa *Klassikot torilla* -ulkoilmakonserttiin, joka kokosi paikalle tuhansia kuulijoita. Vuoden toisena suur tapahtumana osallistuimme syyskuussa EU:n urheilun teemaviikon Suomen päätapahtumaan, School Action Dayhin Espoon Leppävaarassa. Tapahtumassa oli paikalla noin 7 000 pääkaupunkiseudun peruskoululaista, jotka kaikille osallistujille yhteisenä ohjelmana esittivät *So You Think You Can Muuv?* -tanssityöpajaamme kuuluvan esityksen.

Vuonna 2016 toteutimme yhdessä syöpäjärjestöjen kanssa *Kuvalla läsnä* -koulutuksen vertaistukihenkilöille ja neuvontahoitajille suunnatun valtakunnallisen pilottiprojektin, jonka tavoitteena on tarjota heille uusia virikkeitä heidän vaativan työnsä tukemiseen taiteen keinoin.

Vuonna 2017 käynnistyy Kulttuurirahaston ja Svenska kulturfondenin mittava valtakunnallinen Taidetestaajat-hanke, johon olemme jo valmistautuneet. Hankkeeseen liittyen Oopperassa ja Baletissa vierailee kolmen vuoden aikana 54 000 peruskoulun 8.-luokkalaista nuorta.

Laajaa kotimaista ja kansainvälistä yhteistyötä

Aiempien vuosien tapaan meillä vieraili lukuisia kansainvälisiä taiteilijoita. Aktiivista yhteistyötä muiden ooppera- ja balettitalojen kanssa teimme muun muassa Opera Europa -järjestön sekä Pohjoismaiden ja Baltian oopperan- ja baletinjohtajien kesken. Myös kokonaisten produktioiden vuokraaminen, ostaminen ja tuottaminen yhteistyössä muiden ooppera- ja balettitalojen kanssa kuuluvat toimintatapoihimme. Näyttämöllämme nähtiin kaksi muualta vuokrattua tai ostettua produktiota, ja Tokion New National Theatre esitti Wagnerin *Valkyyria*-tuotantomme. Lisäksi toteutimme *Romeo ja Julia* -baletin yhteistyössä Slovakian kansallisteatterin kanssa.

Kutsumme joka vuosi Alminsalin esiintymään vapaan kentän ooppera- ja tanssiseurueita, ja vuonna 2016 vuorossa olivat juhluvuosiaan viettävät Tero Saarinen Company ja Susanna Leinonen Company sekä Kulturföreningen Katrina ja Bäckström Brothers. Tuotannoissamme esiintyi vuoden aikana kymmenittäin vapaan kentän taiteilijoita, ja myös lukuisat eri alojen opiskelijat ovat saaneet oppia ooppera- ja balettiproduktioissamme sekä työpajoissamme työskentelemällä.

Haluamme jatkaa yhteistyötä taidekentän muiden toimijoiden kanssa. Vuonna 2016 järjestimme tapahtumia yhteistyössä useiden eri taideorganisaatioiden ja festivaalien kanssa. Näistä kumppaneista mainittakoon mm. YLE, Helsingin juhlatuokiot, Urkuyö ja aaria, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia, Radion sinfoniaorkesteri, Helsingin kaupunginorkesteri, Musiikkitalo, New Yorkin filharmonikot, Tero Saarinen Company sekä Tiedekeskus Heureka.

Olemme myös mukana Excellence in Finland -hankkeessa, jossa 11 taiteen, urheilun ja tieteen organisaatiota kehittää uudenlaista toimintakulttuuria ja rajat ylittävää suomalaisen huipputaiteen mallia.

Vuoden 2014 alussa voimaan tullut nelivuotinen tallennesopimus taiteellisten ryhmien kanssa on merkittävä. Sopimuksen ansiosta ooppera- ja balettiesityksiämme voidaan televisiointina, radiointina, suoratoistoina, levytyksinä ja DVD-taltiointina saattaa entistä laajemman yleisön ulottuville sekä koko Suomessa että kansainvälisesti. Ylen kanssa vuonna 2014 solmimamme kolmen ja puolen vuoden mittainen yhteistyösopimus sisältää yhden radio- ja yhden televisiotaltiointin vuosittain. Vuonna 2016 kuultiin Yle Radio 1:llä Stravinskyn *Hullun tie*, Wagnerin *Lentävä hollantilainen* sekä *Urkuyön* ja aarian *Suuria sointuja Oopperasta* -konsertti. Yle Teema puolestaan välitti Kenneth Greven *Lumikuningattaren* sekä

Indigo-oopperan. Myös ARTE France, ARTE Germany sekä ARTE Concert -sivusto välittivät *Indigon*. Lisäksi Kenneth Greven *Pieni merenneito* välitettiin Yle Klassisen verkkosivuilla ja omien verkkosivujemme Stage24-palvelussa suorana ympäri maailmaa. *Romeo ja Julia* -baletin suoratoisto toteutettiin puolestaan yhteistyössä HSTV:n kanssa. Suoratoisto oli osa Stadin Stage -tapahtumaa, joka järjestettiin Kansalaistorilla syyskuun alussa yhdessä Helsingin juhlaviikkojen kanssa. Muita HSTV:n kanssa yhteistyössä suoratoistettuja esityksiä olivat mm. *CircOpera* ja Carl Orffin *Carmina Burana* -konsertti. Nämä kaikki välitettiin samanaikaisesti myös omien verkkosivujemme Stage24-palvelun kautta.

Vuonna 2015 käynnistynyt eurooppalainen verkkopalvelu, The Opera Platform, jatkoi toimintaansa. Hankkeessa on Kansallisoopperan ja -baletin lisäksi mukana 15 eurooppalaista oopperataloa. The Opera Platformin kautta nämä talot lähettävät valikoituja esityksiänsä maksuttomasti verkon välityksellä osoitteessa www.theoperaplatform.eu. Yhteistyökumppaneina hankkeessa ovat eurooppalaisten oopperatalojen järjestö Opera Europa sekä kulttuuri-kanava ARTE.

Asiakaslähtöisyys ohjaa viestinnän kehittämistä

Tärkeä roolinsa eri yleisöjemme tavoittamisessa on viestinnällä, jonka kehittämisessä olemme viime vuosina keskittyneet erityisesti uusien digitaalisten palvelujen luomiseen ja tarjoamiseen. Asiakaslähtöinen digitaalinen markkinointimme on viime vuosina saanut uusia, tuloksellisia muotoja.

Tammikuun lopussa otimme käyttöön uusitun verkkopalvelun ja uuden suoratoistojärjestelmän, jotka mahdollistavat monipuolisten digitaalisten sisältöjen jakamisen. Verkkopalvelumme on puhutellut yleisöä, sillä edellisvuoteen verrattuna sen kävijämäärä on selvästi kasvanut. Uudistuksen onnistumisesta kertoo myös se, että sivusto sai Grand One 2016 -kilpailussa "Paras kuluttajille suunnattu verkkopalvelu" -palkinnon. Verkkopalvelussa vierailtiin vuoden loppuun mennessä 1 321 000 kertaa.

Suoratoistojärjestelmä sisältää kuusi robottikameraa, joilla päänäyttämön esityksiä lähetetään suorana tai tallenteina. Verkkopalvelussamme olevan [virtuaalinäyttämö Stage24:n](#) kautta tarjoamme näitä esityksiämme katsottaviksi milloin tahansa Suomessa ja maailmalla.

Vuonna 2016 suoratoistot tavoittivat noin 170 000 henkilöä Suomessa ja kansainvälisesti ja Stage24:n sisältöjä ladattiin 159 000 kertaa. Useiden kokonaisten esitysten lisäksi Stage24 tarjoaa myös taustoittavaa ja tunnelmaan virittävää materiaalia harjoituksista ja kullisten takaa. Kaikki materiaali on tarjolla ilmaiseksi.

Kehitämme digitaalisia palvelujamme edelleen osana asiakkaidemme tarpeista lähtevää koko palveluketjumme kehitystyötä. Tavoitteenamme on tarjota sekä esitysten aikana että ennen ja jälkeen yksilöllistä ja sujuvaa palvelua, joka tukee taide-elämyksistä nauttimista. Tavoitteena on asiakkaiden yksilöllisistä tarpeista lähtevä saumaton palvelupolku, jonka keskiössä taide-elämys on.

Vuoden 2016 aikana valmistelimme asiakastieto- ja lipunmyyntijärjestelmiemme uusia mahdollistamaan entistä personoidumpi palvelu.

Varainhankintatiimin työ käynnistyi

Vuoden 2016 alussa käynnistimme aktiivisen varainhankinnan perustamalla uuden varainhankintatiimin, jonka tavoitteena on yritysysteistyön ja lahjoittajasuhteiden pitkäjänteinen kehittäminen. Pyrkimällä näin vahvistamaan omarahoitusosuuttamme varaudumme julkisen rahoituksen mahdolliseen kiristymiseen tulevina vuosina.

Varainhankintatyölle vuoden aikana laatiimme suunnitelman mukaisesti toiminnassa korostetaan kolmea pääteemaa: lumoavat taide-elämykset, tulevat sukupolvet sekä aktiivinen läsnäolo yhteiskunnassa. Myös käytännön varainhankintatyö käynnistyi uusilla avauksilla yritysmaailman ja muiden tahojen suuntaan.

Työeläkeyhtiö Varman kanssa solmimme kaksivuotisen jatkosopimuksen pääyhteistyökumppanuudesta. Kalevala Korun kanssa solmimme yhteistyösopimuksen marraskuussa 2017 ensi-iltansa saavan *Kalevalanmaa*-teoksen innoittaman kaulakorun suunnittelusta. Finnair on yhteistyökumppanina Kansallisbaletin huhtikuussa 2017 toteutettavalla Japanin-kiertueella.

Varainhankintatiimin tueksi perustimme vapaaehtoisista oopperan ja baletin ystävistä muodostuvan varainhankintaneuvoston. Lisäksi harkinnassa on laajemman oopperan ja baletin puolestapuhujien joukon aktivoiminen esimerkiksi klubitoiminnan kautta.

Jatkossa tavoitteena on sekä entistä aktiivisemmin huolehtia olemassa olevista yhteistyökumppanisuhteista että kehittää uusia kumppanuus- ja lahjoittajasuhteita. Jos sekä Suomen kansallisoopperan ja -baletin säätiö sr että Oopperan ja baletin tukisäätiö sr saavat rahankeräysluvut, suunnitelmissa on käynnistää myös julkinen vetoaminen lahjoituksiin. Tahdomme luoda omaleimaisen varainhankintamallin, jossa yrityskumppanimme ja lahjoittajamme tuntevat tulevaisuutensa osaksi oopperan ja baletin perhettä. Olemme edustettuna Opera European Fundraising Forumissa, ja pyrimme tiivistämään kansainvälistä yhteistyötä parhaiden käytäntöjen löytämiseksi.

Rakennamme hyvää ja innostavaa työyhteisöä

Kansallisooppera ja -baletti on monikulttuurinen ja useiden eri alojen huippuammattilaisia työllistävä työyhteisö. Vuoden 2016 lopussa 553 kuukausipalkkaista työntekijäämme edustivat 36 eri kansallisuutta. Työtehtävänimikkeitä meillä on yli sata.

Tavoitteenamme on luoda hyvä ja innostava työpaikka kaikille ammattiryhmille toimimalla tasapuolisesti, avoimesti ja oikeudenmukaisesti, tarjoamalla mahdollisuuksia jatkuvaan kehittymiseen sekä tukemalla henkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamista.

Kartoitamme henkilöstömme jatkuvan ammatillisen kehittymisen tarpeet säännöllisissä kehityskeskusteluissa. Osastot toteuttavat omat koulutussuunnitelmansa, ja henkilöstöosasto vastaa koko taloa koskevien esimiesvalmennusten ja opintopiirien suunnittelusta. Esimiesvalmennusta toteutamme vuosittain 5–6 valmennusjaksona. Vuonna 2016 valmennuksen aiheita olivat mm. työyhteisösovittelu, muutosjohtaminen sekä työuupumuksen tunnistaminen ja uupuneen työntekijän työkyvyn tukeminen. Opintopiirien aiheita olivat suurten säveltäjien elämäntarinat sekä musiikin ja aivotutkimuksen yhteydet.

Kannustamme henkilöstöämme huolehtimaan omasta työkyvystään ja terveydestään ja tarjoamme tämän tueksi monipuolisia työterveys- ja turvallisuuspalveluja sekä virkistystoimintaa. Työterveyspalveluja toteuttaa meillä moniammatillinen tiimi, jossa työterveyshoitajien ja -lääkäreiden lisäksi ovat mukana työfysioterapeutti ja -psykologi. Työterveystiimi on koonnut myös laajan, musiikki- ja tanssilääketieteen erityisosaamista tarjoavan konsultaatioverkoston, ja lisäksi osallistumme eri alojen asiantuntijoista koostuvan Musiikkipolin toimintaan.

Meillä on käytössä varhaisen tuen ja työkykyjohtamisen malli, johon kuuluvat mm. sairauspoissaolojen seuranta, yhteiset toimenpiderajat, työhyönteyskeskustelut, työterveysneuvottelut, kuntoutuspalaverit, työkykyarviot sekä työkykyttömyysriskien tunnistaminen. Tanssijoiden työkykyyn olemme kiinnittäneet erityistä huomiota Terve tanssija -mallilla sekä tanssijoiden henkisellä valmennuksella.

Tavoitteenamme on tukea ikääntyvien työntekijöidemme työkykyä mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Osana tätä työtä käynnistimme syksyllä 2015 kolmivuotisen Hyrsky-projektin, joka keskittyy yli 50-vuotiaiden työntekijöidemme työkykyyn ja jaksamiseen. Hyrskyn kohderyhmään kuuluu noin 200 henkilöä eri henkilöstöryhmistämme. Kaudella 2016–2017 Hyrskyn teemana on Hyvä Elämä. Kauden ohjelmassa on mm. ravintoon ja elämänhallintaan liittyviä asiantuntijaluentoja, fysiomittauksia ja liikuntaohjelmia sekä sisäisen mentoroinnin pilotointi tukemaan osaamisen ja organisaatiokulttuurin siirtoa. Hyrsky on saanut henkilöstöltämme erittäin positiivista palautetta.

Jokaisesta produktiostamme tehdään ja dokumentoidaan huolellinen riskikartoitus, jossa näytäntöihin liittyvä prosessi on kokonaisuudessaan kuvattu ja sen riskit on arvioitu. Produktioihin osallistuvalla henkilöstöllä pidetään riskianalyysin pohjalta turvallisuusinfo. Vuonna 2016 kehitimme edelleen turvallisuustietoisuutta ja lisäsimme säännöllistä turvallisuuskoulutusta. Lisäksi pidimme 2 onnettomuustilanneharjoitusta ja tapaturmien ennaltaehkäisemiseksi otimme käyttöön myös läheltä piti -tilanteiden raportoinnin.

OOPPERA

Perttu Kivilaakso,
Eicca Toppinen

Indigo

Kantaesitys 22.1.2016

Musiikinjohto Jaakko Kuusisto
Musiikin editointi, sovitus ja orkestrointi Jaakko Kuusisto
Libretto Sami Parkkinen
Ohjaus Vilppu Kiljunen
Lavastus Sampo Pyhälä
Puvut Kalle Kuusela
Valaistus Jussi Kamunen
Koreografia Reija Wäre
Äänisuunnittelu Antti Murto
Videosuunnittelu Sampo Pyhälä
Rooleissa mm. Markus Nykänen / Per-Håkan Precht, Hanna Rantala / Marjukka Tepponen, Jaakko Kortekangas / Olli Tuovinen

Wolfgang Amadeus Mozart

Taikahuilu

Ensi-ilta 26.2.2016

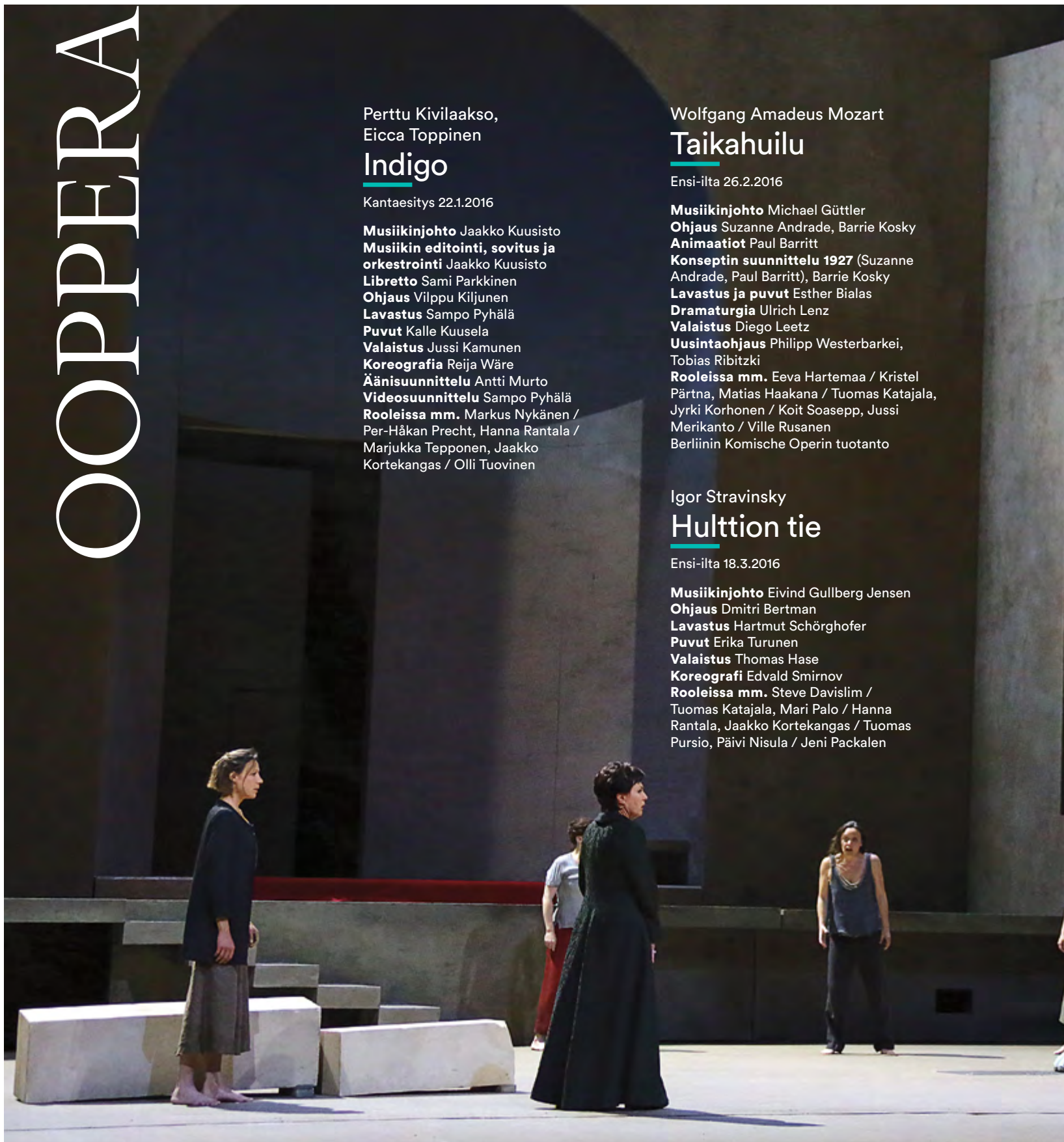
Musiikinjohto Michael Güttler
Ohjaus Suzanne Andrade, Barrie Kosky
Animaatiot Paul Barritt
Konseptin suunnittelu 1927 (Suzanne Andrade, Paul Barritt), Barrie Kosky
Lavastus ja puvut Esther Bialas
Dramaturgia Ulrich Lenz
Valaistus Diego Leetz
Uusintaohjaus Philipp Westerbarkei, Tobias Ribitzki
Rooleissa mm. Eeva Hartemaa / Kristel Pärtina, Matias Haakana / Tuomas Katajala, Jyrki Korhonen / Koit Soasepp, Jussi Merikanto / Ville Rusanen
Berliinin Komische Operin tuotanto

Igor Stravinsky

Hulttion tie

Ensi-ilta 18.3.2016

Musiikinjohto Eivind Gullberg Jensen
Ohjaus Dmitri Bertman
Lavastus Hartmut Schörghofer
Puvut Erika Turunen
Valaistus Thomas Hase
Koreografi Edvald Smirnov
Rooleissa mm. Steve Davislim / Tuomas Katajala, Mari Palo / Hanna Rantala, Jaakko Kortekangas / Tuomas Pursio, Päivi Nisula / Jeni Packalen

Richard Strauss Elektra

Ensi-ilta 2.9.2016

Musiikinjohto Esa-Pekka Salonen
Ohjaus Patrice Chéreau
Lavastus Richard Peduzzi
Puvut Caroline de Vivaise
Valaistus Dominique Bruguière alku-
 peräisen valaistuksen perusteella Gilles
 Bottacchi
Uusintaohjaus Vincent Huguet
Apulaisohjaaja Peter McClintock
Taiteellinen yhteistyökumppani Thierry
 Thieu Niang
Rooleissa mm. Evelyn Herltzius, Elisabet
 Strid, Waltraud Meier, Tommi Hakala
 Aix-en-Provencen festivaalin, Milanon
 La Scalan, New Yorkin Metropolitanin,
 Suomen kansallisoopperan, Barcelonan
 Gran Teatre del Liceun ja Berliinin
 valtionoopperan yhteistuotanto

CircOpera

Ensi-ilta 16.9.2016

Ohjaus Jere Erkkilä
Sirkuskoreografia Sanna Silvennoinen
Balettikoreografia Ville Valkonen
Musiikki useita säveltäjiä
Musiikinjohto Alberto Hold-Garrido
Visuaalinen suunnittelu Mark Väisänen
Valaistus- ja videosuunnittelu
 Kimmo Ruskela
Rooleissa mm. Hanna Rantala,
 Ville Rusanen, Mika Pohjonen,
 Koit Soasepp
Sirkustaiteilijat Victor Cathala,
 Kati Pikkarainen, Gengis van Gool,
 Mikko Karhu, Sanja Kosonen, Aourell
 Krausse, Viivi Roiha, Wes Peden
Muusikot Emil Holmström, Maija Linko-
 la, Ville Supponen, Stefania Saglietti,
 Sikri Lehko, John Kotka / Olav Severeide,
 Simo Finni, Jukka Kuusi, Virva Kuusi,
 Heikki Parviainen, Jerry Piipponen
 Ballet Finland

Richard Wagner

Lentävä hollantilainen

Ensi-ilta 18.11.2016

Ohjaus Kasper Holten
Musiikinjohto John Fiore
Lavastus Philipp Fürhofer
Puvut Anja Vang Kragh
Valaistus Jesper Kongshaug
Videosuunnittelu Luke Halls
Koreografia Signe Fabricius
Rooleissa mm. Johan Reuter / Olafur
 Sigurdarson, Camilla Nylund / Pauliina
 Linnosaari, Gregory Frank / Jyrki
 Korhonen

OOPPERA

Elektra

OOPPERA

Andrew Lloyd Webber

Oopperan kummitus

(2015)

Musiikinjohto Nick Davies / Kurt Kopecky

Ohjaus Tiina Puumalainen

Rooleissa mm. Sofie Asplund / Hanna-Liina Vösa, Ilkka Hämäläinen / Ville Rusanen, Tero Harjunniemi / Olli Tuovinen

Jules Massenet

Thaïs

(2013)

Musiikinjohto Patrick Fournillier

Ohjaus Nicola Raab

Rooleissa mm. Veronika Dzhioeva, Tommi Hakala, Mika Pohjonen

Richard Wagner

Tristan ja Isolde

(2013)

Musiikinjohto Hannu Lintu

Ohjaus Elisabeth Linton

Rooleissa mm. Jyrki Anttila / Robert Dean Smith, Johanna Rusanen, Lilli Paasikivi

Wolfgang Amadeus Mozart

Figaron häät

(2014)

Musiikinjohto Kristiina Poska

Ohjaus Anna Kelo

Rooleissa mm. Jaakko Kortekangas, Mari Palo, Jussi Merikanto, Hanna Rantala, Erica Back

Johann Strauss

Lepakko

(2014)

Musiikinjohto Alfred Eschwé /

Kurt Kopecky

Ohjaus Marco Arturo Marelli

Rooleissa mm. Michael Kraus, Alexandra Reinprecht / Miina-Liisa Väreä, Jaakko Kortekangas, Hanna Rantala / Suvi Väyrynen

Oopperan leffabrunssit

28.2.2016 Verdi: Rigoletto
(YLEn TV-ooppera 1975), Alminsali
3.4.2016 Merikanto: Pohjalaisia
(YLEn TV-ooppera 1980), päänäyttämö
6.11.2016 Puccini: Gianni Schicchi
(Los Angelesin ooppera 2015), Alminsali

VIERAILUT

Fabulous Bäckström Brothers: Messias

29.10.–17.2.2016,
Alminsali (5 esitystä)

Kulturföreningen Katrina: Magnus-Maria

3.12.2016, Alminsali

BALETTI

Liikkeen legendat

Ensi-ilta 19.2.2016

Alexander Ekman

Episode 31

Musiikki Mikael Karlsson, Ane Brun,
Erik Satie (äänite)
Puvut Luke Simcock
Valaistus Nicole Pearce
Video Eetu Lipponen

Demis Volpi

Little Monsters

Musiikki (äänite) Elvis Presley
Puvut Katharina Schlipf
Valaistus Demis Volpi

Carolyn Carlson

If Leave is to Remember

Lavastus, puvut ja valaistus
Carolyn Carlson
Musiikki Philip Glass

Jorma Uotinen

Jord

Musiikki (äänite) Apocalyptica
Lavastus ja valaistus Mikki Kunttu
Puvut Erika Turunen

Nacho Duato

Bach. Forms of Silence and Emptiness

Ensi-ilta 4.5.2016

Musiikki (äänite) J.S. Bach
Lavastus Jaffar Chalabi
Puvut Nacho Duato, Ismael Aznar
Valaistus Brad Fields
Rooleissa mm. Linas Kavaliauskas /
Nicholas Ziegler, Eun-Ji Ha / Linda
Haakana, Rebecca King / Desislava Stoeva
Norjan kansallisoopperan ja -baletin tuotanto

Natália Horečná

Romeo ja Julia

Kantaesitys 26.8.2016

Musiikki Sergei Prokofjev
Musiikinjohto Pietro Rizzo
Lavastus ja puvut Design Christiane Devos
Valaistus Mario Ilanker
Rooleissa mm. Linda Haakana / Lucie
Rákosníková, Ilja Bolotov / Nikolas Koskivirta,
Ruan Crighton / Antti Keinänen,
Sari Ikonen / Tiina Myllymäki, Sergei Popov,
Anna Konkari / Aino Matikka, Michal Krčmář,
Mai Komori / Ira Lindahl

Jorma Elo

Liisa Ihmemaassa

Kantaesitys 7.10.2016

Musiikki J.S. Bach, Ludwig van Beethoven,
G. F. Händel, Edvard Grieg, Felix Mendels-
sohn, Joseph Haydn, Carl Maria von Weber,
Hector Berlioz
Musiikinjohto Philippe Béran
Lavastus ja puvut Robert Perdziola
Valaistus ja projisoinnit Mikki Kunttu
Animaatiot Petri Sarkkila
Rooleissa mm. Salla Eerola / Eun-Ji Ha /
Linda Haakana, Michal Krčmář / Samuli
Poutanen, Nikolas Koskivirta / Frans
Valkama, Xiaoyu He / Frans Valkama

Natalia Makarova
(Marius Petipan mukaan)

Bajadeeri

(1997)

Musiikki Ludvig Minkus

Musiikinjohto Philip Ellis

Rooleissa mm. Salla Eerola / Eun-Ji Ha /
Svetlana Zakharova (vier.), Michal Krčmář /
Denys Nedak (vier.) / Frans Valkama, Linda
Haakana / Hanako Matsune / Desislava
Stoeva

Kenneth Greve

Pieni merenneito

(2015)

Musiikki Tuomas Kantelinen

Musiikinjohto Mikhail Agrest

Rooleissa mm. Eun-Ji Ha / Tiina
Myllymäki, Ilja Bolotov / Michal Krčmář,
Linda Haakana / Rebecca King / Desislava
Stoeva, Ville Mäki / Nicholas Ziegler /
Eemu Äikiö, Salla Eerola / Kailey Kaba /
Rebecca King / Jani Talo / Maksim
Tšukarjov / Nicholas Ziegler

Kenneth Greve

Lumikuningatar

(2012)

Musiikki (äänite) Tuomas Kantelinen

Rooleissa mm. Minna Haapkylä / Minna
Tervamäki, Salla Eerola / Tiina Myllymäki /
Lucie Rákosníková, Michal Krčmář / Sergei
Popov / Samuli Poutanen, Rebecca King /
Hanako Matsune / Yimeng Sun, Linda
Haakana / Petia Ilieva / Lucie Rákosníková,
Michal Krčmář / Frans Valkama / Nicholas
Ziegler

BALETTI

Romeo ja Julia

BALETTI

Wayne Eagling, Toer van Schayk

Pähkinänsärkijä ja hiirikuningas

(2002)

Musiikki Pjotr Tšaikovski

Musiikinjohto Robert Reimer

Rooleissa mm. Salla Eerola / Linda Haakana / Hanako Matsune / Abigail Sheppard, Michal Krčmář / Florian Modan / Samuli Poutanen / Frans Valkama, Henrik Burman / Wilfried Jacobs / Nicholas Ziegler, Evaldas Bielinis / Jouka Valkama

Kansallisbaletin nuorisoryhmä esittää

Ensi-ilta 11.3.2016 Alminsali

August Bournonville: Konservatorio

Marius Petipa: Raymonda

Emrecan Tanis: The deep dark white

Vierailu: Susanna Leinonen

SEE | OBEY

30.9.–1.10. 2016 Alminsali
Susanna Leinonen Company

Vierailu: Tero Saarinen

Could you take some of my weight...? | MESH

12.–15.10.2016 Alminsali
Tero Saarinen Company

Vierailu: Ville Valkonen

Troya

21.10.2016 Alminsali
Ballet Finland

Vierailu: Tiina Lindfors

Ilta

8.10.2016 Alminsali
Tanssiteatteri ERI

Tanssioppilaitosten NykytanssiPaletti

26.11.2016 Alminsali
Suomalaisten tanssioppilaitosten nykytanssikavalkadi

BALETTI

VIERAILUT

Kansallisbaletti kylässä

23.1.2016 Porvoon taidetehtas
17.4.2016 Lappeenrannan kaupunginteatteri
22.10.2016 Järvenpää-talo

Kansallisbaletin kesäkiertue

9.6. Pori, Kauppatori
10.6. Turku, Varvintori
12.6. Helsinki, Oopperatori
14.6. Jyväskylä, Lounaispuiston lava
15.6. Kuopio, Matkustajasataman lava

Kuopio tanssii ja soi -gaala

17.6.2016 ja 18.6. Kuopion musiikkikeskus
Kansallisbaletin tanssijat Salla Eerola ja
Michal Krčmář vierailivat gaalassa.

Tanssin päivän gaala

23.4.2016, Energia Areena, Vantaa
Kansallisbaletin tanssijat Salla Eerola,
Michal Krčmář, Tiina Myllymäki ja Atte
Kilpinen vierailivat Kansainvälisen tanssin
päivän kunniaksi järjestetyssä gaalassa.

Tanssin päivän gaala

28.4.2016, Tammisaari
Kansallisbaletin tanssijat Suvi Honkanen ja
Hasan Topcuoglu vierailivat Kansainvälisen
tanssin päivän kunniaksi järjestetyssä
gaalassa.

BALETTIOPPILAITOS

Balettioppilaitos esittää:
tanssijoiden workshop

18.–19.2.2016
Ammatillisten opiskelijoiden omia
koreografioita

Balettioppilaitoksen kevätjuhla

18.–22.5.2016

Tero Saarinen: MESH (ote teoksesta)
Sami Saikkonen: Pienten joutsenten lampi
Anandah Kononen: Ruma Ankanpoikanen
Marilena Fontoura: Yksin (ote teoksesta)
Klassisia variaatioita ja nykyaletti-
numeroita

Balettioppilaitoksen joulujuhla

8.12., 9.12., 12.12. ja 14.12.2016
Balettitunti näyttämöllä
Klassisia variaatioita ja nykyaletti-
numeroita

Liisa Ihmemaassa

KONSERTIT

Talvitanssit

5.3.2016 Oopperatori

Opera Big Bandin vappukonsertti

30.4.2016

Joht. ja solisti Antti Sarpila
Solisti Niina Ahola

Carl Orff

Carmina Burana

19.5.2016 päänäyttämö

Kansallisoopperan orkesteri ja kuoro,
joht. Eivind Gullberg Jensen
Solistit Hanna Rantala, Ville Rusanen,
Sergey Balashov

Mestarien messissä

5.10.2016 päänäyttämö
Nuoret musikit oopperaorkesterin vieraina

Kansallisoopperan orkesteri sekä Helsingin Konservatorion, Itä-Helsingin Musiikkiopiston ja Musikinstitutet Kungsvägenin (sekä Sibelius-Akatemian nuoriso-osaston, Länsi-Helsingin musiikkiopiston, Metropolia Ammattikorkeakoulun ja Lahden konservatorion) musiikkiopistojen oppilaita
joht. Esa Heikkilä
Solistit Anna-Kristiina Kaappola, Jyrki Anttila

Iiro of the Opera

27.11.2016 (2 esitystä), päänäyttämö

Iiro Rantala, Matti Salminen, Robin

Musiikkia lämpiössä

11 konserttia

Oopperan teetanssit

päälämpio, 11 tilaisuutta

KONSERTIT

VIERAILUT

Mahler 2. sinfonia

9.2.2016 Musiikkitalo

Kansallisoopperan orkesteri ja kuoro,
joht. Michael Güttler
Solistit Miah Persson, Tuija Knihtilä

Suuria sointuja
Oopperasta

4.8.2016 Espoon tuomiokirkko

Kansallisoopperan orkesteri,
joht. Eugene Tzigane
Solistit Anna-Kristiina Kaappola,
Jyrki Anttila
Viulu Jukka Merjanen
Sello Jussi Vähälä
Yhteistyössä Urkuyö ja aaria
-festivaalin kanssa

Klassikot torilla

13.8.2016 Tikkurilan tori
Ilmaiskonsertti koko perheelle

Kansallisoopperan orkesteri ja kuoro,
joht. Patrik Ringborg
Solistit Anna-Kristiina Kaappola,
Hanna Rantala, Lilli Paasikivi, Jyrki Anttila,
Christian Juslin, Markus Nykänen,
Olli Tuovinen, Koit Soasepp. Juontajina
Lilli Paasikivi ja Tapani Mäkinen.

Rikhard Strauss

Elektra

4.9.2016 Berwaldhallen,
The Baltic Sea -festivaalin päätöskonsertti
Konserttiesitys

Musiikinjohto Esa-Pekka Salonen

Kansallisoopperan orkesteri
Solistit mm. Nina Stemme, Elisabeth
Strid, Waltraud Meier, Jenni Lähtilä,
Tommi Hakala ja Mika Pohjonen
Gustaf Sjökvists Kammarkör ja Mikaeli
Kammarkör

Ludvig van Beethoven

Missa solemnis

4.11.2016, Sibeliusstalo, Lahti
5.11.2016, Johanneksen kirkko, Helsinki

Musiikinjohto Jukka-Pekka Saraste
Jenni Lähtilä, Lilli Paasikivi,
Mika Pohjonen, Jyrki Korhonen

Konsertit ja esitykset
hoivalaitoksissa

11 esitystä Helsingissä, Espoossa,
Vantaalla ja Kauniaisissa

LAPSILLE JA NUORILLE

Läpi vuoden, Alminsalin lämpiö
Virkistystä vauvoille ja vanhemmille
taiteiden parissa

Lasten taidetuokiot

Läpi vuoden, päälämpiö
Oopperan ja baletin maailmaan
tutustuttavat työpajat 5–6-vuotiaille

Avoimien ovien päivä

19.3.2016 Oopperatalo
Maksutonta koettavaa
kaiken ikäisille

VIERAILUT

Tohtori Akustiikka ja kadonnut ääni

(2015)
8.–17.3.2016, Tiedekeskus Heureka, Vantaa

Fysiikan ilmiöistä kertova ooppera kouluikäisille

Margarita Nacér, Riku Pelo
Yhteistyössä Tiedekeskus Heurekan kanssa

So You Think You Can Muuv?

Vantaa, Jyväskylä, Salo, Hämeenlinna sekä
School Action Day -tapahtuma 13.9. Espoon
Leppävaarassa

Suomen Kansallisbaletin ja Suomalaisen
Balettiseurueen tanssijat haastavat
5.–9.-luokkalaista tanssin pariin So You
Think You Can Muuv? -työpajoissa.

Olli Kortekangas Jannen salaisuus

(2015)
Esitykset kevät- ja syyskaudella Helsinki,
Vantaa, Espoo, Lohja, Joensuu, Oulunsalo,
Tornio, Nurmijärvi, Kerava, Hyvinkää,
Tampere, Kangasala ja lisämi

Koululaisooppera, esiintyjinä
5.–6.-luokkalaisten ammattimuusikoiden
kanssa

Rooleissa mm. Ann-Marie Heino,
Aki Alamikotervo, Hannu Forsberg

Taaperoiden taidetuokiot:

Taikahuilu

14.5. Kuulas-festivaali (Kouvola, 4 esitystä),
27.8. Iso Omena (Espoo, 3 esitystä) ja
19.11. Lumo-Sali (Vantaa, 3 esitystä)

Suomen kansallis-
ooppera ja -baletti sr:n

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2016 JA TILINPÄÄTÖS 31.12.2016

SISÄLTÖ

Hallituksen toimintakertomus	29
Tilinpäätös	
Tuloslaskelma	41
Tase	42
Rahoituslaskelma	44
Tilinpäätöksen liitetiedot	45
Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista	56
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	57
Tilinpäätösmerkintä	57
Tilintarkastuskertomus	58

Toiminta vuonna 2016

Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n tarkoituksena on ylläpitää maassamme valtakunnallista ooppera- ja balettiteatteria, Kansallisoopperaa ja -balettia.

Säätiön toimintavuoden 2016 keskeisiä tavoitteita olivat uusien katsojien ja kuulijoiden saaminen esityksiin sekä oman rahoitusosuuden kasvattaminen. Näihin tavoitteisiin pyrittiin mm. tarjoamalla houkutteleva ohjelmistokokonaisuus, kehittämällä joustavaa hinnoittelua sekä käynnistämällä yritys yhteistyöhön ja lahjoittajasuhteisiin keskittyvän varainhankintatiimin toiminta. Kokonaan uusia yleisöjä tavoiteltiin erityisesti tammi-kuussa ensi-iltansa saaneella Apocalyptic yhtyeen Eicca Toppisen ja Perttu Kivilaakson säveltämällä *Indigo*-oopperalla ja syksyllä ohjelmistossa olleella, sirkustaidetta ja oopperaa yhdistäneellä *CircOperalla*. Tavoitteissa onnistuttiin, ja säätiön omarahoitusosuus kasvoi 23 prosentista 25 prosenttiin.

ESITYSTOIMINTA

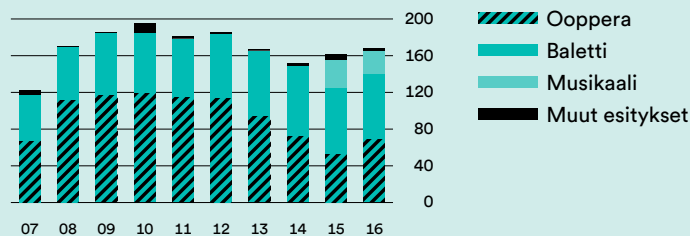
Kansallisooppera ja -baletti tuotti vuonna 2016 päänäyttämölle 6 ooppera- ja 4 baletti-ensi-iltaa. Ensi-iltojen lisäksi päänäyttämöllä nähtiin 9 muuta omaa ooppera- ja baletti-produktiota (12 produktiota vuonna 2015). Maksullisia esityksiä oli päänäyttämöllä 169 (162), Almsalissa 46 (46) ja Oopperatalon ulkopuolella 15 (30). Kaikki esityspaikat mukaan luettuina maksullisten esitysten määrä oli 275 (267).

Maksullisia esityksiä seurasi yhteensä 228 662 katsojaa (218 591), jotka täyttivät nämä esitykset 92-prosenttisesti (88 %). Päänäyttämön esitysten täyttöaste oli 93 % (91 %). Maksuttomia esityksiä, kuten yleisökenraaleja, avoimia pääharjoituksia ja muita ilmaistapahtumia, oli vuonna 2016 kaikkiaan 368, ja niihin osallistui yhteensä 65 700 katsojaa (295 esitystä ja 61 200 katsojaa). Maksullisten ja maksuttomien esitysten kokonaismäärä oli näin ollen 643 (562).

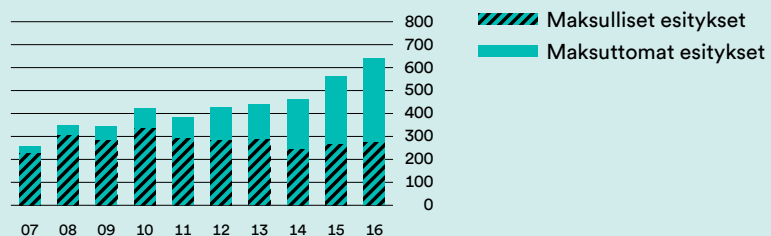
Kansallisoopperan ja -baletin monipuolinen yleisötyö tavoittaa kaiken ikäisiä ihmisiä ympäri Suomen. Yleisötyö käsittää osallistavaa taiteellista toimintaa, erityisryhmille suunnattuja baletti- ja oopperaesityksiä, tapahtumia sekä täydennyskoulutusta jo ammatissa toimiville. Vuonna 2016 erilaisiin yleisötyö- ja muihin projekteihin osallistui 4531 henkilöä, ja muihin yleisötilaisuuksiin (teosesittelyt, taiteilijatapaamiset) sekä opastetuille kiertokäynneille 8143 henkilöä. Lisäksi erilaisiin tapahtumiin (Avoimien ovien päivä, Perheiltapäivä, Talvitanssit, Taiteiden yö) osallistui yhteensä noin 10 000 henkilöä.

Kaiken kaikkiaan Kansallisoopperan ja -baletin järjestämiin esityksiin ja muihin tilaisuuksiin osallistui 317 000 kävijää (298 000) vuonna 2016.

PÄÄNÄYTTÄMÖN
ESITYSTEN
MÄÄRÄ

ESITYSTEN
MÄÄRÄ

VIERAILUT JA MUUT YLEISÖ- KONTAKTIT

Vuoden 2016 aikana esiinnyttiin aiempien vuosien tapaan runsaasti myös Oopperatalon ulkopuolella. Maksullisia ja maksuttomia esityksiä sekä muuta toimintaa oli kotimaassa kaikkiaan 29 (23) paikkakunnalla, ja 74 (103) vierailuesitystä seurasi yhteensä 29 819 (39 900) katsojaa. Lisäksi Kansallisoopperan orkesteri ja solisteja vieraili Esa-Pekka Salosen johdolla Tukholman The Baltic Sea -festivaalin päätöskonsertissa loppuunmyydylle katsomolle.

Ooppera ja Baletti on verkossa saavutettavampi kuin koskaan aiemmin. Uusi verkkopalvelu avattiin tammikuun lopulla, ja palvelussa vierailtiin vuoden loppuun mennessä 1 321 000 kertaa. Esitysten suoratoistot kasvattivat merkittävästi huomattavasti. Nämä toteutettiin yhteistyössä Yle Klassisen ja HSTV:n kanssa, ja kaikki live-lähetetykset ja tallenteet esitettiin myös oman verkkopalvelun Stage24-osiossa. Esitysten suoratoistoja ja tallenteita seurasi Stage24:lla, Ylen ja HSTV:n sivuilla sekä Arte Concert -palvelussa yhteensä noin 170 000 (92 800) katsojaa. Kokonaisia esityksiä sekä muuta videomateriaalia sisältävän Stage24-osion sisältösiivua ladattiin 159 000 kertaa. Ylen kanssa on voimassa tuotantojen radiointeja ja televisiointeja koskeva yhteistyösopimus vuosille 2014–2017. Radiointeja ja televisiointeja oli edellisvuotta vähemmän, ja esityksiä seurasi niiden kautta 511 000 (1 374 900) katsojaa ja kuulijaa Suomessa ja ulkomailla. Muiden tilastoitujen yleisökontaktien määrä oli noin 43 500. Mukana luvussa on mm. Helsingin joulukadun avajaisten yleisö.

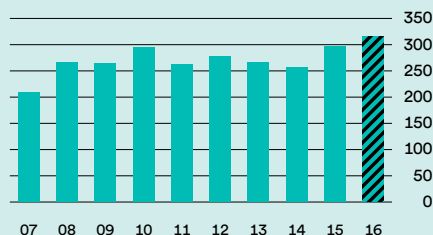
Oopperatalon tiloja vuokrattiin myös ulkopuolisille toimijoille ja lisäksi vapaan kentän ooppera- ja tanssiseurueita kutsutaan vuosittain esiintymään Alminsaliin. Siellä nähtiin Tero Saarinen Companyn, Susanna Leinonen Companyn, Bäckström Brothersien, Kulturföreningen Katrinan sekä Helsingin juhla- ja tanssiteatterit ERIn ja Ballet Finlandin tuottamat 13 esitystä, joissa oli yhteensä 4 200 katsojaa. Lisäksi Oopperatalossa järjestettiin kymmeniä kokouksia, konferensseja, juhlia ja muita ulkopuolisten tahojen tilaisuuksia.

YHTEISTYÖ PÄÄKAUPUNKI- SEUDUN KUNTIEN KANSSA

Säätiön toiminnan rahoituksesta vajaa 10 % katetaan vuosiksi 2014–2017 Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien kanssa solmitulla yhteistyösopimuksella. Rahoitusosuudet on määriteltä sopimuskauden alussa sen mukaan, kuinka paljon kustakin kaupungista kävi yleisöä Kansallisoopperassa ja -baletissa.

Edellisvuosien tapaan yhteistyökaupunkien kanssa tehtiin monipuolista yhteistyötä myös vuonna 2016. Helsingissä Espoossa ja Vantaalla järjestettiin useita tapahtumia, ja lisäksi pääkaupunkiseudun kuntien lasten, nuorten, vanhusten ja muiden erityisryhmien, kuten hoiva-alan ammattilaisten, kanssa toteutettiin monia yhteistyöhankkeita.

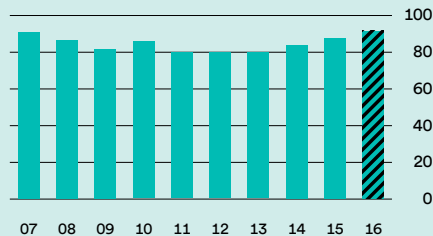
KÄVIJÖIDEN MÄÄRÄ

Kävijöiden määrä (tuhatta)

Luku sisältää esitysten katsojien lisäksi kaikkiin muihin Kansallisoopperan tilaisuuksiin osallistuneet kävijät koko maassa. Vuonna 2007 päänäyttämö oli suljettu 6 kk:n ajan peruskorjauksen vuoksi.

TÄYTTÖASTE

Kaikkien maksullisten esitysten täyttöaste (%)

Tulos ja tase

Säätiön tilikauden 2016 tulos oli 0,9 milj. euroa ylijäämäinen (0,1 milj. euroa alijäämäinen vuonna 2015). Muutos edellisvuodesta johtui ennen kaikkea esitysten ennätyskellisen korkean täyttöasteen mukanaan tuomasta lipunmyyntitulojen kasvusta ja dynaamisesta eli kysyntään pohjautuvasta lippujen hinnoittelusta. Myös lippujen keskihinta nousi, kun alennuskampanjoita ei tarvinnut järjestää.

Varsinaisen toiminnan tuotot kasvoivat 15 prosenttia 14,3 milj. euroon (12,4 milj. euroa). Lipputulot osuus toiminnan kokonaistuotoista oli 11 milj. euroa (9,3 milj. euroa). Päänäyttämön ja Alminsalin maksullisten esitysten arvonlisäveroton keskihinta oli 50 euroa/lippu (46 euroa). Muut varsinaisen toiminnan tuotot kasvoivat 3,3 milj. euroon (3,1 milj. euroa). Tuottoihin sisältyy muun muassa yritysysteistyön tuottoja ja yksityisiä avustuksia, kiinteistön huollon korvauksia, ravintola- ja vuokratuottoja, lukukausimaksuja sekä teosysteistuotantojen ja taltiointien tuottoja.

Varsinaisen toiminnan kulut olivat 58,1 milj. euroa (57,5 milj. euroa). Henkilöstökulut kasvoivat 1,5 milj. euroa 46,0 milj. euroon (44,6 milj. euroa). Kokoaikaisen henkilöstön palkkakulut ja muut henkilöstökulut olivat yhteensä 38,7 milj. euroa (37,6 milj. euroa). Taiteellisissa ja muissa tehtävissä toimineiden vierailijoiden henkilöstömenot olivat 5,5 milj. euroa (5,1 milj. euroa) ja teknisissä ja hallinnollisissa tehtävissä käytettyjen tunti-palkkaisten työntekijöiden henkilöstömenot 1,8 milj. euroa (1,8 milj. euroa). Kokoaikaisen henkilöstön osalta henkilöstökulujen kasvu johtui eläkekuluista, joita kasvatti vakuutusella hoidetun laulajien ja tanssijoiden lisäeläketurvan laskuperustekorona laskeminen vastaamaan viitekorkoja. Vierailijoiden osalta kulujen kasvu jakaantui palkka- ja tekijänoikeuskuluihin, ja perustui mm. esitysmäärän kasvuun ja ohjelmistovalintoihin.

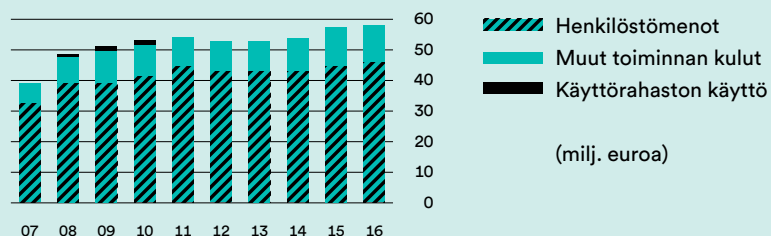
Tuotantokulut laskivat 4,1 milj. euroon (4,9 milj. euroa), mikä johtui vuonna 2015 toteutetun äänijärjestelmän uusimisprojektin päättymisestä ja tuotantokuluiltaan edellisvuotta alhaisemmasta ohjelmistosta.

Viestinnän kulut laskivat 1,8 milj. euroon (2,0 milj. euroa), kun uusien digitaalisten palvelujen kehittämispanostukset jäivät hieman edellisvuotta alhaisemmiksi. Hallinnon kulut säilyivät edellisvuoden tasolla 2,1 milj. eurossa. Kiinteistö- ja kalustokulut laskivat tuntuvasti 15,0 milj. euroon (17,2 milj. euroa). Toiminta-avustuksen lisäksi valtiolta saadut 12,2 milj. euron (14,3 milj. euroa) vuokra-avustukset on tuloslaskelmassa kohdistettu vuokramenojen oikaisuksi. Kiinteistön ylläpidosta ja huollosta on tehty kiinteistöhoitosopimus valtion omistaman Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Sekä kiinteistö- ja kalustokulut että valtion vuokra-avustus laskivat, koska Oopperatalon omistavalta Senaatti-kiinteistöiltä poistettiin tuotto-odotus, minkä johdosta se laski asiakkailta veloittamiaan vuokria.

TULOS

TOIMINTA-MENOT

Säätiön kokonaistulokseen sisältyy Kansallisoopperan ja -baletin rahoitettavaksi jäänyt osuus Kansallisbaletin oppilaitoksessa annetusta opetuksesta. Säätiön sääntöjen mukaiseen toimintaan kuuluu Balettioppilaitoksen ylläpitäminen ja vuonna 2016 Säätiön osuus balettikoulutuksen kustannuksista oli 0,2 milj. euroa (0,2 milj. euroa 2015; tarkempi selvitys Balettioppilaitoksen vaikutuksesta Säätiön tulokseen on annettu tilinpäätöksen liitetiedossa nro 16).

Käyttöomaisuuden poistot olivat 1,2 milj. euroa (1,0 milj. euroa). Investoinnit pysyviin vastaaviin olivat 1,9 milj. euroa (2,2 milj. euroa) ja kohdistuivat pääosin päälämpiön WC-tilojen rakennusurakkaan, esitysteknisen verkon uudistukseen, konserttiheijastimeen sekä mobiilinäyttämöön. Kansallisooppera ja -baletti noudattaa hankintatoimessaan julkisen hankintalain säännöksiä.

Toiminnan yleisavustus veikkausvoittovaroista, 37,9 milj. euroa, pysyi edellisvuoden tasolla. Vastaavasti pääkaupunkiseudun kuntien rahoitussopimuksen mukaiset avustukset säilyivät voimassa olevan yhteistyösopimuksen mukaisesti edellisvuoden tasolla 5,4 milj. eurossa. Myös balettioppilaitoksen perus- ja ammatillisen opetuksen valtionosuus oli edellisvuoden tapaan 1,0 milj. euroa. Vuoden 2016 toimintaan kohdistuneet valtion erityisavustukset olivat 0,13 milj. euroa (0,08 milj. euroa).

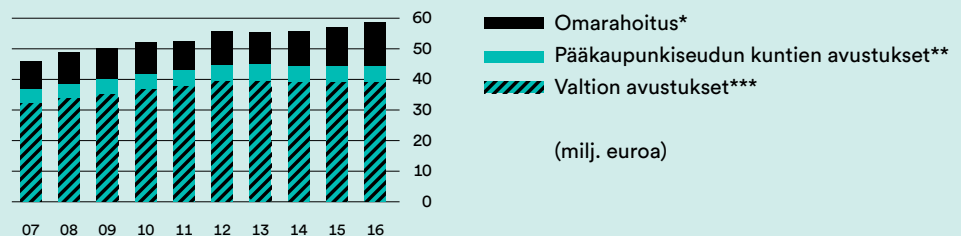
TYTÄRYRITYKSEN JÄTTÄMINEN YHDISTELEMÄTTÄ KONSERNITILIN- PÄÄTÖKSEEN

Suomen kansallisooppera ja -baletti sr sekä Oopperan ja baletin tukisäätiö sr muodostavat 31.12.2016 tilinpäätöksessä säätiölain mukaisen konsernin. Säätiön hallitus on päättänyt, että Oopperan ja baletin tukisäätiö sr:n tilinpäätös jätetään yhdistelemättä Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n tilinpäätökseen 31.12.2016, koska yhdisteleminen on tarpeetonta oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi säätiön toiminnasta ja taloudellisesta asemasta. Tukisäätiön ylijäämä ja oma pääoma on ilmoitettu liitetiedossa nro 18.

NÄYTÄNTÖTUOTOT

TOIMINNAN RAHOITUS

* Luku sisältää näytäntötuotot, muut toiminnan tuotot, sponsoritulot ja sijoitustuotot

** Luku sisältää Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien avustukset

*** Luku sisältää toiminta-avustuksen veikkausvoittovaroista, erityisavustukset sekä Balettioppilaitoksen valtionosuuden

Rahoitusasema

Kansallisoopperan ja -baletin rahoitusasema säilyi edellisten vuosien tapaan vahvana koko vuoden. Vuoden 2016 lopussa säätiön taseessa hankintamenoon tai sitä alempana markkina-arvoon arvostetut rahoitusvarat olivat 18,7 milj. euroa (20,1 milj. euroa 31.12.2015).

Säätiön rahoitusomaisuuden markkina-arvo 31.12.2016 oli 20,3 milj. euroa (21,4 milj. euroa). Säätiön sijoitussalkku on kilpailutuksen kautta valitun varainhoitoyhtiön hoidettavana. Sijoitustoiminnan tavoitteet ja rajat on määritelty säätiön hallituksen määrittämässä sijoitusstrategiassa. Sijoitustoiminnan tavoitteena on turvata ja kasvattaa sijoitussalkun arvoa ja antaa keskipitkällä aikavälillä kohtuullinen tuotto alhaisella riskitasolla.

Varsinaisen toiminnan omarahoitusta rahoituslaskelmassa oli 12,8 milj. euroa (13,3 milj. euroa). Näistä yhteistyösopimusten perusteella saatujen yritys-yhteistyötulosten ja yksityisten avustusten osuus oli 0,7 milj. euroa (0,8 milj. euroa). Sijoitustulot kertyivät rahoituslaskelman mukaan 0,4 milj. euroa (0,6 milj. euroa). Korkotulot rasitti edelleen alhaisena säilynyt korkotaso. Varainhoidossa olevan sijoitussalkun realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot olivat yhteensä 0,4 milj. euroa (0,6 milj. euroa). Vuokratulujen kattamiseen saatiin valtion vuokra-avustusta 12,2 milj. euroa (14,3 milj. euroa).

Säätiön toiminnan rahoituksesta 75 prosenttia katettiin valtion ja pääkaupunkiseudun kuntien toiminta-avustuksilla ja 25 prosenttia omatoimisella rahoituksella (ei sisällä vuokra-avustusta). Rahavirta avustuksista säilyi edellisvuoden tasolla 44 milj. eurossa (ei sisällä vuokra-avustusta). Toiminta-avustukset perustuivat opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa vuosiksi 2015–2019 solmittuun aiesopimukseen sekä vuosiksi 2014–2017 Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien kanssa solmittuun yhteistyösopimukseen.

Oma pääoma vuoden 2016 lopussa oli 13,6 milj. euroa (12,7 milj. euroa). Vapaata omaa pääomaa oli 13,4 milj. euroa (12,5 milj. euroa). Vuoden aikana ei tarvittu lainarahoitusta.

Henkilöstö

Vuoden 2016 lopussa säätiön palveluksessa työskenteli yhteensä 553 kuukausipalkkaista työntekijää (534 vuoden 2015 lopussa), ja keskimäärin työntekijöitä oli vuoden aikana 538 (532). Kuukausipalkkaisina työskenteli ihmisiä 36 eri maasta. Keskimäärin taiteellisissa tehtävissä työskenteli vuoden aikana 252, teknisillä osastoilla 181, hallinnollisissa tehtävissä 46, muissa taiteellisissa ja tuotannollisissa tehtävissä 50 sekä balettioppilaitoksessa 9 henkilöä. Vuoden 2016 luvuissa ovat mukana Kansallisbaletin nuorisoryhmän tanssijat ja oopperaosaston solistiharjoittelijat.

Vuoden lopussa voimassa olleista työsuhteista 468 oli vakituisia (447) ja 70 määräaikaista (87). Vuoden 2016 aikana alkoi 39 (16) kuukausipalkkaista toistaiseksi voimassa olevaa ja 117 (135) määräaikaista työsuhdetta.

Vuoden aikana päättyi 31 (29) kuukausipalkkaista toistaiseksi voimassa olevaa ja 134 (119) määräaikaista työsuhdetta. Lisäksi vuoden aikana Kansallisoopperan ja -baletin työskentelyyn osallistui kaiken kaikkiaan 879 (951) tunti- ja suoritepalkkaista työntekijää, joista noin 78,6 % vierailijoina taiteellisissa tehtävissä.

HENKILÖSTÖN
MÄÄRÄ

Kuukausipalkkaisen
henkilökunnan määrä
keskimäärin

TYÖEHTOSOPIMUS- TOIMINTA

Kansallisoopperan ja -baletin henkilöstöryhmien palkka- ja työehtoja määrittää 12 eri työehtosopimusta. Työehtosopimukset olivat voimassa toimintavuonna keskusjärjestön työllisyys- ja kasvusopimuksen 1. jakson mukaisesti 1.4.2014–31.1.2016, ja näytäntötekniikan (Erto), päivätekniikan (Teatteri- ja Mediatyöntekijät) ja teknisten esimiesten (PAM) työehtosopimusten sekä Muusikkojen liiton työehtosopimusten voimassaolo vahvistettiin 31.1.2017 saakka ja palkantarkistuksista 1.2.2016 lukien sovittiin työllisyys- ja kasvusopimuksen 2. jakson mukaisesti.

Kansallisooppera ja -baletti on mukana kilpailukykysoopimuksessa. Sen mukaisesti kaikki työehtosopimukset on uudistettu ajanjaksolle 1.2.2017–31.1.2018 siten, että työajan 24 tunnin vuotuinen pidennys tulee voimaan 1.1.2017 ilman palkankorotuksia.

Kansallisoopperan ja -baletin työnantajaliitto on Palvelualojen Työnantajat PALTA ry, joka on Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) jäsenliitto. Pääjohtaja Päivi Kärkkäinen on ollut toimintavuoden aikana PALTA ry:n vaalivaliokunnan jäsen. Päälakimies Anita Prusila oli PALTA ry:n työmarkkinavaliokunnan jäsen.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Kansallisoopperan ja -baletin työntekijöiden lakisääteinen eläketurva on järjestetty työeläkevakuutuksella. Vakinaisia laulajia ja tanssijoita sekä sitä osaa muusta henkilökunnasta, joka on tullut vakinaiseen työsuhteeseen ennen 31.12.1995, koskee lisäeläketurva, joka on järjestetty ryhmäeläkevakuutuksella.

Vuoden 2016 aikana lisäeläkejärjestelmä uudistettiin vastaamaan työeläkeuudistuksen 2017 ehtoja. Nykyinen lisäeläkejärjestelmä mukautettiin työeläkeuudistukseen (mm. eläketason alentaminen). Samalla se suljettiin työeläkeuudistuksen suojaään-
nön seurauksena. Työeläkeuudistuksen ehtojen mukaisesti 3.9.2015 jälkeen alkaneissa työsuhteissa olevien tanssijoiden ja laulajien eläketasoa alennettiin, eläkeikää nostettiin ja lisäeläkkeen maksuaika piteni työeläkeiän noustessa. Samassa yhteydessä luotiin tanssijoille ja laulajille uudelleen koulutusjärjestelmä, jonka puitteissa he voivat halutessaan saada uudelleen koulutuskorvausta lisäeläkkeen sijaan. Uudelleen koulutuksessa Kansallisooppera ja -baletti maksaa työntekijälle työsuhteen päätyttyä palkkaa vastaavaa, määrältään työsuhteen kestoon suhteutettua korvausta kolme vuotta, jona aikana tanssija tai laulaja voi kouluttautua uuteen ammattiin.

Vuoden 2016 aikana lisäeläkevakuutuksen piirissä oli yhteensä 206 työntekijää, joista 77 tanssijaa, 63 laulajaa ja 66 muuta henkilöä, sekä lisäksi 255 jo eläkkeelle siirtynyttä työntekijää. Viimeistään 3.9.2015 alkaneissa työsuhteissa tanssijoiden eläkeikä on 44 vuotta ja laulajien 55 vuotta. 3.9.2015 jälkeen alkaneissa työsuhteissa tanssijoiden eläkeikä on 45 vuotta ja laulajien 57 vuotta.

Lakisääteisen eläketurvan ja lisäeläketurvan vuosittaiset eläkevastuut ja niihin liittyvät kulut on tilinpäätöksessä kirjattu vakuutusyhtiön asiantuntijan laskelman mukaisesti täyteen määräänsä tuloslaskelman eläkekuluihin. Lisäeläkekulut vaihtelevat vuosittain johtuen lisäeläkejärjestelmän eri komponenttien kuten palkkakehityksen, työeläkeindeksin ja eläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan tuottojen muutoksista. Kansallisoopperan ja -baletin vakinaisille tanssijoille ja laulajille järjestämä lisäeläke-etuus ei ole palkkaetuus, vaan työnantajan kokonaan kustantama kollektiivinen lisäeläketurvajärjestelmä. Lisäeläke-etuus perustuu kokonaiseläketurvaan, jossa lisäeläke ja lakisääteinen työeläke yhdessä muodostavat tavoitteena olevan eläketurvan.

Yritysyhteistyö, lahjoittajat ja arvosoitinlainat

Vuoden 2016 alussa käynnistimme aktiivisen varainhankinnan perustamalla uuden varainhankintatiimin, jonka tavoitteena on yritysyhteistyön ja lahjoittajasuhteiden pitkäjänteinen kehittäminen. Pääyritysyhteistyökumppaneina jatkoivat Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma ja Helsingin Sanomat. Kohdennettua yhteistyövastiketta sovittiin saatavaksi Finnair Oy:ltä Kansallisbaletin Japanin- kiertueeseen 2017 ja Kalevala Koru Oy:ltä Kalevalanmaa-produktioon liittyvään yhteistyöhön vuonna 2017. Pääyhteistyökumppanuus Ernst & Young Oy:n kanssa päättyi tilikauden aikana.

Suomen kansallisbaletin nuorisoryhmän toiminta jatkuu 31.5.2019 saakka Jane ja Aatos Erkon säätiön myöntämän kolmivuotisen avustuksen tukemana. Kansallisbaletin nuorisoryhmä on aloittanut toimintansa elokuussa 2013, ja myös sen kolme ensimmäistä toimintavuotta on rahoittanut Jane ja Aatos Erkon säätiö. Ryhmässä on vuosittain työskennellyt 10–15 nuorta tanssijaa, jotka ovat iältään 17–23-vuotiaita.

Viinialan yrittäjä Juha Berglund ja Emil Aaltosen säätiö ovat vuodesta 2013 ja 2015 alkaen lainanneet arvosoitimet Kansallisoopperan orkesterin käyttöön. Guarneri-viulu ja Tononi-sello olivat keskeisessä asemassa Urkuyö ja aaria -festivaalin konsertissa elokuussa.

OOPPERAN JA BALETIN TUKISÄÄTIÖ SR

Oopperan ja baletin tukisäätiö sr jakaa muodostamistaan tai vastaanottamistaan rahastoista ooppera- ja balettitaiteita edustaville luoville tai esittäville taiteilijoille sekä muille ooppera- ja balettitaiteita tukevissa tehtävissä toimiville henkilöille apurahoja kannustukseksi ja stipendejä tunnustukseksi, tukee ooppera- ja balettitaiteita edustavaa taiteellista toimintaa lahjoituksina Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:lle, sekä edistää muillakin tavoilla aineellisesti ja aatteellisesti ooppera- ja balettitaiteita ja Oopperatalon edustavuutta, viihtyisyyttä ja tunnettuutta sekä valtakunnallisesti että kansainvälisesti.

Tukisäätiön yhteyteen perustettiin vuoden 2016 lopussa Kansallisoopperan orkesterin arvositinrahasto yksityiseltä henkilöltä saadun 50 000 euron lahjoituksen turvin. Rahaston tarkoituksena on mahdollistaa arvositinten hankinta Kansallisoopperan orkesterin käyttöön ja näin kohottaa orkesterin taiteellista tasoa sekä tukea maamme ooppera- ja balettitaiteita.

Oopperan ja baletin tukisäätiö myönsi aiempien vuosien tapaan apurahoja ooppera- ja balettitaiteita edustaville luoville ja esittäville taiteilijoille sekä Kansallisoopperan ja -baletin työntekijöille ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Tukisäätiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut Matti Ahde ja asiamiehen tehtävää on hoitanut Kansallisoopperan ja -baletin kirjanpitoapäällikkö Marjaana Niemi ja 15.5.2016 alkaen talouspäällikkö Ulla Paavola.

Toiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Kansallisoopperan ja -baletin toiminnan rahoitus on pitkällä aikavälillä riippuvainen julkisen talouden kehityksestä. Valtion ja kuntien kasvavat rahoituspaineet sekä veikausvoittovarojen kehitys ja uudet tuensaajat heijastuvat rahoitukseen. Keväällä 2013 opetus- ja kulttuuriministeriö päätti ministeriön kanssa vuosille 2010–2014 solmitusta sopimuksesta poiketen valtion toiminta-avustuksen jäädyttämisestä vuoden 2014 tasolle, joka on 99 % vuoden 2012 avustuksesta. Tämän seurauksena myös pääkaupunkiseudun kunnat neuvottelivat vuosille 2014–2017 uudet sopimusehdot, joissa avustuksen taso määräytyy valtionavustuksen mukaisesti. Joulukuussa 2014 allekirjoitettiin opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa uusi aiesopimus Kansallisoopperan ja -baletin toiminnan turvaamiseksi vuosina 2015–2019. Se takaa rahoituksen säilymisen vuoden 2014 tasolla edellyttäen, että eduskunta osoittaa vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriön käyttöön tarvittavat määrärahat.

Rahoituspäätösten lyhyt aikajänne luo epävarmuutta ja vaikeuttaa pitkäjänteistä toimintaa. Ohjelmiston suunnittelun aikajänne on tuotantorakenteen ja haluttujen vierailevien taiteellisten resurssien varmistamisen vuoksi pitkä. Sopimukset ja tuotantosuunnitelmat on tehtävä 3–5 vuotta ennen esitysjankohtaa, vaikka julkisen rahoituksen lopullinen määrä vahvistetaan vuodeksi kerrallaan. Epävarmassa rahoitustilanteessa riskienhallinta ja skenaariosuunnittelu ovat erittäin tärkeitä ohjauskeinoja Kansallisoopperassa ja -baletissa.

Julkisen rahoituksen merkittävän alenemisen lisäksi toinen keskeinen ulkoinen riski on mahdollinen epäonnistuminen yksityisen rahoituksen hankkimisessa. Yleinen käsitys voi olla, että julkinen tuki on jo riittävää, eikä yksityistä rahoitusta tarvita. Myös heikko yleinen talouskehitys, epävarmuus liittyen rahankeräysluvan saamiseen ja taiteelle annettun tuen hyvin rajoitettu verovähennysoikeus Suomessa vaikeuttavat yksityisen rahoituksen hankkimista. Epäonnistuminen yksityisen rahoituksen hankkimisessa johtaisi entistä suurempaan riippuvuuteen kiristyvistä julkisesta rahoituksesta ja sitä kautta todennäköisesti myös toiminnan supistumiseen kustannusten karsimistarpeen myötä.

Kansallisoopperaan ja -balettiin on rekrytoitu tammikuussa 2016 työsuhteensa aloittanut varainhankintapäällikkö, ja samassa yhteydessä toimintansa on käynnistänyt uusi varainhankintatiimi, jonka tehtävänä on kehittää yksityistä varainhankintaa ja kumppanuusyhteistyötä. Vuoden 2016 aikana varainhankinnalle on laadittu kattava suunnitelma, jonka mukainen työ on käynnistynyt. Varainhankintatiimin tueksi on perustettu vapaaehtoisista ulkopuolisista henkilöistä muodostuva varainhankintaneuvosto.

Sisäisistä riskeistä merkittävimpiä ovat epäonnistuminen toimintaympäristön muutoksessa mukana pysymisessä ja kokonaisvaltaisen asiakaspalvelun parantamisessa. Liiallinen tyytyväisyys toiminnan nykytilaan ja menestykseen saattaa johtaa siihen, ettei toimintaympäristön kehitystä ja yleisön toiveita seurata riittävän tarkasti eikä niiden mukaisia uudistuksia tehdä. Tästä voi seurata nykyisten yleisöjen menettämisiä ja epäonnistuminen uusien hankinnassa. Toimintaympäristön muutoksen seuraamisessa ja reagoinnissa siihen Kansallisooppera ja -baletti panostaa erityisesti digitalisaation suomien mahdollisuuksien tunnistamiseen ja hyödyntämiseen kaikessa toiminnassa. Asiakaspalvelun parantamiseksi keskitytään asiakaspolun heikkojen kohtien tunnistamiseen ja korjaamiseen. Yleisönäkökulma ohjaa kaikkien toimintojen kehittämistä.

Osa riskeistä katetaan vakuutuksin ja sopimuksin.

Toimintaansa kohdistuvia riskejä Kansallisooppera ja -baletti hallitsee parhaiten toimimalla aktiivisesti strategisten päämääriensä mukaisesti: tarjoamalla korkealaatuisia esityksiä, palvelemalla koko Suomea, tuomalla hyvinvointia mahdollisimman laajasti koko kansan saataville niin maantieteellisesti kuin demografisesti, sekä toimimalla kaikilta osin mahdollisimman tehokkaasti, taloudellisesti ja läpinäkyvästi.

Hallinto ja toimintaperiaatteet

HALLITUS

Säätiön toiminnan lähtökohtana on hyvä hallintotapa ja avoin, läpinäkyvä ja tehokas hallinto. Säätiön hallintoa ohjaavat periaatteet perustuvat säätiölakiin ja säätiön sääntöihin. Hallituksen ja hallintoneuvoston ohella säätiöllä on toimitusjohtaja, jota Kansallisoopperassa ja -baletissa kutsutaan pääjohtajaksi.

Hallitus edustaa säätiötä ja huolehtii sen hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä tarkoituksen toteuttamiseksi noudattaen lakeja ja säätiön sääntöjä. Hallituksen tehtävät on määritelty säätiön säännöissä: oopperabaletti.fi/talo/hallinto.

Hallituksen toimikausi on kolme vuotta. Nykyisen hallituksen toimikausi alkoi 18.4.2016 ja päättyy huhtikuussa 2019 hallintoneuvoston varsinaiseen kokoukseen. Hallituksessa on 9 jäsentä. Opetus- ja kulttuuriministeriö nimeää hallituksen puheenjohtajan ja 4 jäsentä ja pääkaupunkiseudun kaupungit yhteensä 4 jäsentä (Helsinki 2, Espoo 1 ja Vantaa 1). Lisäksi hallituksessa on 3 henkilöstön nimeämää edustajaa, joilla on hallituksen kokouksissa puhevalta, mutta ei äänivaltaa. Hallitukseen ei voida nimetä toimitus-

johtajaa, hallintoneuvostoon tai henkilökuntaan kuuluvaa tai henkilöä, joka on toiminut nimettävän toimikauden alkamiseen mennessä hallituksen jäsenenä yhtäjaksoisesti tai useassa jaksossa yhteensä kolme toimikautta.

Hallituksen puheenjohtajana toimi (18.4.2016 asti) Sirkka Hämäläinen-Lindfors, varapuheenjohtaja Raija-Sinikka Rantala ja jäsenet Lasse Arvela, Jaana Jalonen, Pentti Kivinen, Tapani Mäkinen, Pekka Pajamo, Mari Puoskari ja Jutta Urpilainen. Henkilöstön edustajat olivat Kalle Rannikko, Patrik Stenström ja Jouka Valkama.

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut (18.4.2016 lähtien) Leena Niemistö, varapuheenjohtaja on Leif Jakobsson ja jäsenet Matti Hirvikallio, Jaana Jalonen, Tapani Mäkinen, Pekka Pajamo, Mari Puoskari, Kerttu Tuomas ja Jutta Urpilainen. Henkilöstön edustajat ovat Timo Pulakka, Kalle Rannikko ja Jouka Valkama. Hallituksen esittelijänä toimii Kansallisoopperan ja -baletin pääjohtaja Päivi Kärkkäinen ja sihteerinä päälakimies Anita Prusila.

Hallituksen asettamina toimivat 18.4.2016 asti työ-, talous- sekä nimitysvaliokunnat. Uusi hallitus asetti ensimmäisessä kokouksessaan 26.4. työvaliokunnan, nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan sekä tarkastusvaliokunnan. Hallitus vahvistaa valiokuntien toimintaohjeet ja tehtävät. Valiokunnat valmistelevat hallituksen päätettäväksi tulevia asioita ja antavat niistä suosituksia hallitukselle.

Työvaliokunta valmistelee hallituksen kokouksessa käsiteltäväksi tulevat asiat ja strategiaa sekä seuraa sen toteuttamista. Työvaliokuntaan kuuluivat 18.4.2016 asti Sirkka Hämäläinen-Lindfors (pj.), Raija-Sinikka Rantala (vpj.), pääjohtaja Päivi Kärkkäinen ja pääjohtajan varamies, tuotantojohtaja Timo Tuovila. Työvaliokuntaan kuuluvat 26.4.2016 lähtien Leena Niemistö (pj.), Leif Jakobsson (vpj.) ja pääjohtaja Päivi Kärkkäinen. 18.4.2016 asti toiminut työvaliokunta kokoontui 3 kertaa ja 26.4.2016 aloittanut työvaliokunta kokoontui 5 kertaa.

Nimitysvaliokunta (18.4.2016 asti) valmisti johdon nimitys- ja palkkaussasioita, johdon arviointia ja sääntöjen ja johtosäännön sekä organisaation kehittämistä. Nimitysvaliokunnan jäsenet olivat Sirkka Hämäläinen-Lindfors (pj.), Pentti Kivinen (vpj.) ja Pekka Pajamo. Nimitysvaliokunta kokoontui kerran.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta (26.4.2016 lähtien) valmistelee johdon nimitys- ja palkitsemisasiota, johdon arviointia, hallinnointiperiaatteiden ja organisaation kehittämistä, henkilöstösuunnitelmaa sekä henkilöstön työ- ja palkkaehtojen linjauksia. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenet ovat Leena Niemistö (pj.), Pekka Pajamo (vpj.), Mari Puoskari ja Kerttu Tuomas. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui 4 kertaa.

Talousvaliokunnan (18.4.2016 asti) tehtävänä oli taloutta koskevien budjettien ja ennusteiden sekä tilinpäätösperiaatteiden valmistelu, talouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmien sekä riskienhallinnan toimivuuden ja kehittämisen arviointi, henkilöstösuunnitelman valmistelu ja toteuttamisen seuranta sekä yhteydenpito tilintarkastajiin. Talousvaliokunnan jäsenet olivat Tapani Mäkinen (pj.), Jutta Urpilainen (vpj.), Lasse Arvela, Jaana Jalonen ja Mari Puoskari. Talousvaliokunta kokoontui 2 kertaa.

Tarkastusvaliokunta (26.4.2016 lähtien) valmistelee taloutta koskevia budjetteja, ennusteita ja tilinpäätösperiaatteita, arvioi talouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmien sekä riskienhallinnan toimivuutta ja kehittämistä sekä pitää yhteyttä tilintarkastajiin. Tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat Tapani Mäkinen (pj.), Jutta Urpilainen (vpj.) Jaana Jalonen ja Matti Hirvikallio. Tarkastusvaliokunta kokoontui 4 kertaa.

Hallitus kehittää toimintaansa säännöllisesti hallitustyöskentelyn itsearviointin perusteella.

Hallitus kokoontui 8 kertaa vuonna 2016. Varsinaisten kokousten lisäksi hallitus piti yhden perehdytysseminaarin ja yhden yhteisseminaarin toimivan johdon ja päällikköjen kanssa.

Hallituksen jäsenten osallistumismäärät hallituksen varsinaisiin kokouksiin oman toimikautensa aikana olivat seuraavat:

Hallitus (18.4.2016 asti): Sirkka Hämäläinen-Lindfors 3/3, Raija-Sinikka Rantala 3/3, Lasse Arvela 3/3, Jaana Jalonen 3/3, Pentti Kivinen 3/3, Tapani Mäkinen 3/3, Pekka Pajamo 3/3, Mari Puoskari 3/3 ja Jutta Urpilainen 1/3.

Hallitus (18.4.2016 alkaen): Leena Niemistö 5/5, Leif Jakobsson 5/5, Matti Hirvikallio 5/5, Jaana Jalonen 4/5, Tapani Mäkinen 5/5, Pekka Pajamo 4/5, Mari Puoskari 4/5, Kerttu Tuomas 3/5 ja Jutta Urpilainen 4/5.

Työvaliokunnan (18.4.2016 asti) jäsenten osallistumismäärät kokouksiin olivat: Sirkka Hämäläinen-Lindfors 3/3, Raija-Sinikka Rantala 3/3, Päivi Kärkkäinen 3/3 ja Timo Tuovila 2/3.

Työvaliokunnan (26.4.2016 alkaen) jäsenten osallistumismäärät olivat: Leena Niemistö 5/5, Leif Jakobsson 5/5 ja Päivi Kärkkäinen 5/5.

Nimitysvaliokunnan (18.4.2016 asti) jäsenten osallistumismäärät kokouksiin olivat: Sirkka Hämäläinen 1/1, Pentti Kivinen 1/1 ja Pekka Pajamo 1/1.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan (26.4.2016 alkaen) jäsenten osallistumismäärät kokouksiin olivat: Leena Niemistö 4/4, Kerttu Tuomas 4/4, Mari Puoskari 4/4 ja Pekka Pajamo 4/4.

Talousvaliokunnan (18.4.2016 asti) jäsenten osallistumismäärät kokouksiin olivat: Tapani Mäkinen 2/2, Jutta Urpilainen 0/2, Lasse Arvela 2/2, Jaana Jalonen 2/2 ja Mari Puoskari 1/2.

Tarkastusvaliokunnan (26.4. alkaen) jäsenten osallistumismäärät kokouksiin olivat: Tapani Mäkinen 4/4, Jutta Urpilainen 1/4 Jaana Jalonen 4/4 ja Matti Hirvikallio 2/4.

HALLINTONEUVOSTO

Hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja pääjohtajan vastuulla olevaa säätiön hallintoa, vahvistaa sen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen sekä ylläpitää ja kehittää yhteiskuntasuhteita.

Nykyisen, 18.4.2016 aloittaneen hallintoneuvoston 17 jäsentä ja heidän varajäsenensä nimeävät opetus- ja kulttuuriministeriö, pääkaupunkiseudun kaupungit sekä hallintoneuvosto itse. Hallintoneuvoston puheenjohtajan nimeää opetus- ja kulttuuriministeriö. Henkilökunta nimeää lisäksi 3 läsnäolo-oikeutettua edustajaansa hallintoneuvostoon. Hallintoneuvostoon ei voida nimetä pääjohtajaa, hallintoneuvostoon tai henkilökuntaan kuuluvaa tai henkilöä, joka on toiminut nimettävän toimikauden alkamiseen mennessä hallintoneuvoston jäsenenä yhtäjaksoisesti tai useassa jaksossa yhteensä kolme toimikautta. Nykyinen hallintoneuvosto on uuden säätiölain tarkoittama hallintoneuvosto.

Puheenjohtajana toimi (18.4.2016 asti) presidentti Martti Ahtisaari ja varapuheenjohtajana professori Martti Häikiö. Puheenjohtajana on 18.4. alkaen ministeri Ilkka Suominen ja varapuheenjohtajana varapääjohtaja Jan Vapaavuori. Nykyisen hallintoneuvoston kokoonpano on esitelty vuosikertomuksen sivulla 61. Hallintoneuvoston sihteerinä toimii päälakimies Anita Prusila.

Hallintoneuvoston toimikausi on kolme vuotta. Nykyisen hallintoneuvoston toimikausi päättyy huhtikuussa 2019 hallintoneuvoston varsinaiseen kokoukseen.

KANSALLISOOPPERAN JA -BALETIN JOHTO

Kansallisoopperan ja -baletin pääjohtajana on toiminut Päivi Kärkkäinen. Pääjohtajan (toimitusjohtajan) tehtävät on määritelty säätiön säännöissä ja hallituksen vahvistamassa johtosäännössä. (oopperabaletti.fi/talo/hallinto). Pääjohtaja vastaa säätiön operatiivisesta toiminnasta sekä huolehtii hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti säätiön tarkoituksen toteutumisesta.

Pääjohtajan alaisina toimivat baletin taiteellinen johtaja Kenneth Greve, oopperan taiteellinen johtaja Lilli Paasikivi, viestintäjohtaja Liisa Riekkö ja tuotantojohtaja Timo Tuovila, joka toimii myös pääjohtajan varamiehenä. Johtajien tehtävistä on määrätty johtosäännössä.

Johtoryhmä valmistelee pääjohtajan apuna hallituksen päätettäväksi tulevia asioita ja juoksevia asioita, koordinoi johtamista ja toimii tiedonkulun kanavana. Johtoryhmään kuuluvat pääjohtaja ja linjajohtajat. Johtoryhmän sihteerinä toimii päälakimies Anita Prusila.

Sekä hallituksen että toimivan johdon päätöksentekoa edeltää keskustelu henkilöstön kanssa. Tämä tapahtuu sekä yhteistoimintalain edellyttämässä puitteissa että sisäisen tiedonkulun turvaavan henkilöstön edustajista koostuvan ns. HYVE-ryhmän säännöllisten tapaamisten avulla.

Lähipiiritoimet

LÄHIPIIRILLE
ANNETUT AVUSTUKSET
JA ETUUDET JA
MUUT TOIMET
LÄHIPIIRIN KANSSA

Säätiön lähipiiriin kuuluvat säätiön hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, säätiön hallituksen jäsenet, pääjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja säätiön tilintarkastajat sekä näiden perheenjäsenet ja määräysvallassa olevat yhteisöt ja säätiöt kuten Oopperan ja baletin tukisäätiö sr. Lisäksi säätiön perustajana lähipiiriin kuuluu opetus- ja kulttuuriministeriö.

Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille on annettu tavanomaisina vastikkeettomina palvelusuoritteina rajoitettu määrä ilmaislippuja ooppera- ja balettiesityksiin tarkoituksin, että hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet tutustuvat luottamustehtäväänsä liittyen ooppera- ja balettitoiminnan sisältöön. Pääjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat saaneet tavanomaisina vastikkeettomina palvelusuoritteina työtehtäviinsä liittyen rajoitetun määrän ilmaislippuja ooppera- ja balettiesityksiin, ja muutoin he ovat ostaneet rajoitetun määrän ooppera- ja balettilippuja hallituksen vahvistamaan henkilökunnan alennushintaan. Lähipiiriin kuuluvat ovat muutoin ostaneet ooppera- ja balettilippuja tavanomaisin ehdoin hallituksen vahvistamaan markkinaehtoiseen hintaan.

Pääjohtajalla ja johtoryhmän jäsenillä on oikeus vuokrata lyhytaikaisesti säätiön hallitsemia tiloja ja huoneistoja henkilökohtaiseen käyttöönsä hallituksen vahvistamaan henkilökuntahintaan ja muutoin tavanomaisesti ja merkitykseltään vähäisessä määrin hallituksen vahvistamaan markkinaehtoiseen vuokrahintaan.

Johtoryhmän jäsenten ja heidän perheenjäsentensä kanssa on solmittu työsopimuksia päätoimen ohessa suoritettavista erillistehtävistä tavanomaisin palkka- ja muin ehdoin. Lisäksi hallintoneuvoston perheenjäsenten kanssa on solmittu työ- ja toimeksiantosopimuksia tavanomaisin palkka- ja muin ehdoin.

Lähipiirille ei ole annettu avustuksia, rahalainoja eikä vastuita tai vastuusitoumuksia näiden puolesta. Kansallisoopperan ja -baletin hallinnollinen henkilökunta suorittaa Oopperan ja baletin tukisäätiön hallinnolliset tehtävät, eikä niiden hoidosta ole tehty veloitus. Tältä osin säätiö on myöntänyt tukea Oopperan ja baletin tukisäätiölle.

Lähipiirille annettujen avustusten, etujen sekä säätiön ja lähipiirin välisten muiden toimien taloudelliset arvot on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa nro 17.

Säätiö on vuoden 2016 aikana vahvistanut lähipiiriohjeen ja ylläpitää lähipiiriluetteloa.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut merkittäviä normaalista toiminnasta poikkeavia tapahtumia.

Vuoden 2017 toiminnan näkymiä ja tavoitteita

Vuoden 2017 aikana toimintaa kehitetään edelleen tavoitteena mahdollisimman korkea taiteellinen taso ja toiminnallinen erinomaisuus. Vuoden 2014 lopulla opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa vuosille 2015–2019 solmitun aiesopimuksen mukaan vuoden 2017 julkinen rahoitus säilyy vuoden 2016 tasolla.

Syksyllä 2016 aloitettiin laaja strategiaprosessi, jonka tavoitteena on muodostaa yhteinen käsitys siitä, millainen Suomen kansallisoppera ja -baletti on vuonna 2025. Strategiaprosessi saatetaan loppuun kevään 2017 aikana.

Haastavan taloudellisen tilanteen vuoksi pyrkimys kustannustehokkuuteen ja oman rahoitusosuuden kasvattamiseen ovat edelleen olleet keskeisiä tavoitteita vuoden 2017 toiminnan suunnittelussa. Olennaista on toiminnan pitkäjänteinen suunnittelu, joka mahdollistaa kustannustehokkaat ratkaisut sekä yhteistyökumppaneiden löytämisen ja sitä kautta produktioiden tuotantokustannusten jakamisen.

Rahoitusosuuden kasvattamiseksi keskeistä on sekä nykyisten että uusien yleisöjen saavuttaminen ja koskettaminen. Nykyiset yleisöt säilytetään monipuolisella ja koskettavalla ohjelmistolla. Uusia yleisöjä tavoitellaan mm. ilmaisesityksin, televisioimalla, radioimalla ja suoratoistamalla esityksiä, vierailuin Oopperatalon ulkopuolella sekä digitaalisten kanavien käytön kehittämisellä Suomessa ja kansainvälisesti. Lisäksi kokonaispalvelupakettien ja ryhmämyynnin tehostaminen sekä perinteistä ooppera- ja balettiohjelmistoa täydentävien, eri kulttuurimuotoja edustavien ja yhdistävien esitysten tarjoaminen ovat keinoja uusien asiakkuuksien hankkimiseen. Yleisötyön aktiivinen kehittäminen ja toteuttaminen lisäävät tulevien sukupolvien kiinnostusta oopperaan ja balettiin.

Oman rahoituksen kasvattamiseksi varainhankintatiimi pyrkii saamaan uusia yrityskumppaneita ja yksityisiä lahjoittajia. Myös joustavalla hinnoittelulla pyritään tuomaan ooppera ja baletti saataville mahdollisimman suurelle yleisömäärälle. Yhteiskunnallisen hyväksyttävyyden vahvistaminen nousee toiminnassa yhä tärkeämmäksi. Siitä huolehditaan edelleen vuonna 2017 esiintymällä koko maassa, televisioimalla, radioimalla ja suoratoistamalla esityksiä suomalaisten koteihin sekä kehittämällä yleisötyötä edelleen. Verkon kautta suoratoistettavia sisältöjä kehitetään edelleen. Kansainvälistä näkyvyyttä tuovat paitsi radioinnit EBU:n jäsenmaille myös kansainvälisesti välitettävät suoratoistot.

Kiristyvistä julkisesta rahoituksesta huolimatta pyritään turvaamaan toiminnan korkea taiteellinen taso. Tähän tavoitteeseen pyritään lisäämällä edelleen yhteistuotantoja, kehittämällä henkilöstörakennetta ja tukemalla henkilökohtaista kehittymistä. Tavoitteena on myös turvata taiteellisesti merkittävien teosten esittäminen ja uusien tuottaminen niiden taloudellisesta riskistä huolimatta.

Vuonna 2016 solmittiin viisivuotinen (2017–2021) sopimus taiteellisesta kumppanuudesta kapellimestari Esa-Pekka Salosen kanssa. Sopimus luo uusia mahdollisuuksia erilaisiin yhteistyömuotoihin, jotka entisestään nostavat taiteellista tasoa.

Jatkuva laadun parantamisen malli otettiin vuonna 2016 käyttöön asteittain. Kaikessa toiminnassa tiedostetaan asiakasnäkökulma. Kävijöiden kokonaiskokemuksen analysointi ja jatkuva parantaminen auttavat sekä pitämään nykyiset yleisöt että tavoittamaan uusia.

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuosi näkyy monin tavoin oopperan ja baletin toiminnassa vuonna 2017. Suomen kansallisbaletti vieraili tammikuun lopussa Kööpenhaminassa Tanskan kuninkaallisessa teatterissa, jossa esitettiin neljä kertaa Kenneth Greven *Lumikuningatar*-baletti. Vierailu oli yksi Suomen satavuotisjuhlavuoden tärkeimmistä tapahtumista ulkomailla. Suomi 100 -valtuuskunnan puheenjohtajana toimiva pääministeri Juha Sipilä isännöi juhlanäytöstä. Juhlavuoden suurtuotanto on Kansallisbaletin sekä Kansallisopperan orkesterin ja kuoron yhteistyönä toteuttama *Kalevalanmaa*.

Pääjohtaja Päivi Kärkkäinen jää eläkkeelle keväällä 2018 ja baletin taiteellisen johtajan Kenneth Greven määräaikainen kausi päättyy 31.7.2018. Heidän seuraajiansa rekrytointiprosessi on aloitettu loppuvuodesta 2016 ja heidät on tarkoitus rekrytoida vuoden 2017 aikana.

TUOSLASKELMA

1 000 EUR	Liitetieto	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Näytäntötuotot		10 995	9 306
Muut varsinaisen toiminnan tuotot		3 334	3 129
TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ		14 329	12 435
Palkat ja palkkiot	(2)	-33 211	-32 732
Eläkekulut	(3)	-8 776	-7 873
Muut henkilösivukulut		-2 049	-2 011
Muut henkilökuntakulut		-1 988	-1 943
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	(2)	-46 024	-44 559
POISTOT	(6)	-1 172	-1 015
Tuotantokulut		-4 095	-4 946
Viestinnän kulut		-1 851	-1 971
Hallinto- ja muut kulut	(7)	-2 136	-2 058
Kiinteistö- ja kalustokulut	(4)	-15 040	-17 238
Valtion vuokra-avustukset	(4)	12 188	14 299
MUUT KULUT YHTEENSÄ		-10 934	-11 914
TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ		-58 130	-57 488
VARSAISEN TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ		-43 801	-45 053
Sijoitustoiminnan tuotot		410	650
Sijoitustoiminnan kulut		-60	-63
SIOJITUSTOIMINNAN TUOTOT JA KULUT YHTEENSÄ	(5)	350	587
OMATOIMINEN KULUJÄÄMÄ		-43 451	-44 466
AVUSTUKSET			
Valtion yleisavustus		37 877	37 877
Valtionosuus balettioppilaitokselle		1 005	1 048
Muut avustukset		130	85
VALTION AVUSTUKSET		39 012	39 010
Helsingin kaupungin avustus		3 694	3 694
Espoon kaupungin avustus		1 136	1 136
Vantaan kaupungin avustus		472	472
Kauniaisten kaupungin avustus		59	59
KAUPUNKIEN AVUSTUKSET		5 361	5 361
YLEISAVUSTUKSET YHTEENSÄ		44 373	44 371
TILIKAUDEN ALI-/YLIJÄÄMÄ		922	-95

TASE

1 000 EUR	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT	(8)		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
Tietohallinto-ohjelmat		157	146
Muut pitkävaikutteiset menot		1 483	632
		1 640	778
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Koneet ja kalusto		948	913
Sähkö-, valo- ja äänilaitteet		2 377	2 594
Soittimet		200	194
		3 525	3 701
SIJOITUKSET			
Asunto-osakkeet	(9)	1 514	1 514
		1 514	1 514
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
SAAMISET			
Myyntisaamiset		706	454
Muut saamiset		413	470
Siirtosaamiset	(10)	424	813
		1 543	1 737
RAHOITUSARVOPAPERIT			
Lyhytaikaiset sijoitukset	(11)	15 385	15 144
		15 385	15 144
RAHAT JA PANKKISAAMISET			
Rahat ja pankkisaamiset		3 342	4 946
		3 342	4 946
VASTAAVAA YHTEENSÄ		26 949	27 820

TASE

1 000 EUR	Liitetieto	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	(12)		
Peruspääoma		168	168
Muu oma pääoma		2 505	2 505
Kertynyt ylijäämä		10 009	10 104
Tilikauden yli-/alijäämä		922	-95
		13 605	12 682
VIERAS PÄÄOMA			
PAKOLLISET VARAUKSET	(3)		
Eläkekulut		1 745	1 667
		1 745	1 667
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA			
Saadut ennakkomaksut	(13)	2 943	4 359
Ostovelat		2 345	2 752
Muut lyhytaikaiset velat		781	787
Siirtovelat	(14)	5 530	5 573
		11 599	13 471
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		26 949	27 820

RAHOITUSLASKELMA

1 000 EUR	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
VARSINAISEN TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Esitystoiminnasta saadut maksut	9 336	10 096
Muusta toiminnasta saadut maksut	3 421	3 237
Maksut toiminnan kuluista	-69 074	-70 990
Valtion avustus toimitilojen vuokraan	12 189	14 299
VARSINAISEN TOIMINNAN RAHAVIRTA	-44 128	-43 358
RAHAVIRTA AVUSTUKSISTA		
Valtion avustukset	38 916	38 942
Kaupunkien avustukset	5 361	5 361
RAHAVIRTA AVUSTUKSISTA	44 277	44 303
TOIMINNAN RAHAVIRTA	149	945
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 864	-2 719
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 864	-2 719
SIJOITUSTOIMINNAN RAHAVIRTA		
Maksetut korot ja maksut muista rahoituskuluista	-60	-63
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	412	643
SIJOITUSTOIMINNAN RAHAVIRTA	352	580
RAHAVIRTOJEN MUUTOS, LISÄYS (+)/VÄHENNYS (-)	-1 363	-1 194
LIKVIDIT VARAT TILIKAUDEN ALUSSA	20 090	21 284
Lyhytaikaiset sijoitukset tilikauden lopussa	15 385	15 145
Rahat ja pankkisaamiset tilikauden lopussa	3 342	4 946
LIKVIDIT VARAT TILIKAUDEN LOPUSSA YHTEENSÄ	18 727	20 090

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Tilinpäätös on laadittu voimassaolevan kirjanpitolainsäädännön mukaisesti.

Toiminnan tuotot ja kulut on jaksotettu suoriteperusteisesti. Tuotantoon liittyvät kulut on kuitenkin kirjattu pääsääntöisesti syntymähetkeen. Yhteistuotantoon liittyvät tuotot ja kulut jaksotetaan kyseisen teoksen ensi-iltakaudelle. Näytäntötuotot on jaksotettu esitystoimintaan perustuen sille tilikaudelle, jolla esitys on ollut. Yritysyhteistyön tuotot on kirjattu muihin varsinaisen toiminnan tuottoihin. Valtiolta, kaupungeilta ja muilta saadut avustukset on tuloutettu kirjanpidossa määräraha-päätösten mukaisille kausille. Vakuutusyhtiöiltä saadut palkkakorvaukset on kirjattu palkkakulujen vähennykseksi. Kiinteistön ylläpidon ja huollon veloitukset kiinteistön omistajalta on kirjattu tuottoihin.

Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintamenoon ja poistetaan suunnitelman mukaan niiden taloudellisena pitoaikana. Saamiset, sijoitukset ja rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu nimellisarvoon ja hankinta-arvoon tai sitä alempaan käypään arvoon.

2. HENKILÖSTÖ

2.1. HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

KUUKAUSIPALKKAINEN HENKILÖSTÖ AMMATTIRYHMITÄIN KESKIMÄÄRIN VUODEN AIKANA

	2016 keskimäärin	2015 keskimäärin
Laulusolistit	10	13
Kuorolaulajat	48	49
Orkesterimuusikot	108	111
Balettitanssijat	86	77
Balettioppilaitos	9	11
Muut taiteelliset ja tuotannolliset tehtävät	50	50
Tekniset työntekijät	181	177
Yleishallinto	46	44
KUUKAUSIPALKKAINEN HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	538	532

KUUKAUSIPALKKAISEN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

	31.12.2016	31.12.2015
Vakituiset työsuhteet	469	447
Määräaikaiset työsuhteet	84	87
KUUKAUSIPALKKAINEN HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	553	534

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KUUKAUSIPALKKAINEN HENKILÖSTÖ AMMATTIRYHMITÄIN VUODEN LOPUSSA

	31.12.2016	31.12.2015
Laulusolistit	9	11
Kuorolaulajat	50	49
Orkesterimuusikot	112	112
Balettitanssijat	90	78
Balettioppilaitos	9	11
Muut taiteelliset ja tuotannolliset tehtävät	48	51
Tekniset työntekijät	188	177
Yleishallinto	47	45
KUUKAUSIPALKKAINEN HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	553	534

	31.12.2016	31.12.2015
Tuntipalkkaiset työntekijät	188	180
Vierailevat taiteilijat ja muut suoritepalkk. tehtävät	691	771

Tuntipalkkisiin työntekijöihin sekä vieraileviin taiteilijoihin ja muihin suoritepalkkisiin tehtäviin on laskettu vuoden aikana näissä tehtävissä toimineiden henkilöiden yhteismäärä. Tuntipalkkaista työvoimaa on käytetty lähinnä tekniikan, aulapalvelun ja myynnin tehtävissä. Kaikista tuntipalkkaisista, vierailija- ja muista suoritepalkkaisista tehtävistä suurin osa (78,6 %) liittyy taiteellisiin tehtäviin.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

2.2. HENKILÖSTÖKULUT

1 000 EUR	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
KOKOAIKAINEN HENKILÖSTÖ		
Palkat	27 029	26 925
Eläkemenot	8 061	7 098
Muut henkilösivukulut	1 775	1 721
Muut henkilöstökulut	1 874	1 872
KOKOAIKAINEN HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	38 739	37 616
TUNTIPALKKAISET TYÖNTEKIJÄT		
Palkat	1 462	1 490
Eläkemenot	255	259
Muut henkilösivukulut	97	96
TUNTIPALKKAISET TYÖNTEKIJÄT YHTEENSÄ	1 814	1 845
VIERAILIJAT		
Palkkiot	4 720	4 317
Eläkemenot	460	517
Muut henkilösivukulut	176	193
Muut henkilöstökulut	114	71
VIERAILIJAT YHTEENSÄ	5 471	5 098
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	46 024	44 559

Kokoaikaisen henkilöstön muut henkilöstökulut sisältävät työterveyshuollon kulut, päivä-, puku- ja soitinrahat, matka- ja majoituskulut, ruokailukulut, rekrytointikulut sekä kuntoliikuntakulut. Vierailijoiden muut henkilöstökulut ovat matka- ja majoituskuluja.

Hallintoneuvoston jäsenille ei ole maksettu palkkaa tai palkkioita hallintoneuvostossa toimimisesta. Hallituksen jäsenten kokouspalkkiot tilikaudelta olivat yhteensä 46 600 euroa (37 270 euroa vuonna 2015). Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa hallituksen kokouspalkkiot. Hallitus kokoontui tilikaudella kahdeksan kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen kokouksiin osallistumisprosentti oli 90 % (90 % vuonna 2015).

Kansallisoopperan ja -baletin toimitusjohtajalle maksettiin tilikaudella palkkoja 237 867 euroa pääjohtajan tehtävistä (218 817 euroa v. 2015). Muille säätiön johtajille maksettiin yhteensä 561 933 euroa johtamistehtävistä (552 222 euroa vuonna 2015).

3. SÄÄTIÖN ELÄKEJÄRJESTELYT JA ELÄKEKULUJEN JAKSOTUS – PAKOLLISET VARAUKSET

Säätiön henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiössä. Säätiön laulajilla ja tanssijoilla sekä osalla muuta henkilökuntaa on lisäeläketurva, joka on samoin järjestetty vakuutuksella. Lisäeläketurva koskee pääasiassa vakituksessa työsuhteessa työskenteleviä laulajia ja tanssijoita. Lakisääteisiin eläkkeisiin ja lisäeläkkeisiin liittyvät vakuutusmaksut kirjataan vuosittain kuluksi. Lisäeläkevastuu, joka liittyy määräaikaisten laulajien ja tanssijoiden työsuhteisiin sekä eläkkeiden indeksikorotuksiin, sisältyy taseen pakollisiin varauksiin.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilikauden kulun ja pakollisten varausten vähennykseksi on kirjattu työntekijöiden lisäeläkevastuun varauksen muutos. Muutos oli tilikauden aikana yhteensä 30 026 euroa (50 932 vuonna 2015). Lisäksi kuluksi ja varauksen lisäykseksi on kirjattu maksussa olevien eläkkeiden indeksikorotuksen muutos 255 000 euroa sekä varauksen vähennykseksi ja kulun oikaisuksi varaus eläkkeiden tarkistuksista aiheutuvaan palautukseen 146 903 euroa. Yhteensä tilikauden kulu ja pakollisten varausten lisäys oli 78 071 euroa (2015 vuonna 202 932 euron vähennys).

4. KIINTEISTÖJEN VUOKRAKULUT JA VALTION VUOKRA-AVUSTUKSET

Oopperatalo ja lavastevarastot Nurmijärvellä ovat Suomen valtion omistamia ja Senaatti-kiinteistöjen hallinnoimia kiinteistöjä. Oopperatalosta maksettiin v. 2016 vuokraa 11,6 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt tähän samansuuruisen avustuksen. Senaatti-kiinteistöjen hallinnoimien lavastevarastojen vuokrat v. 2016 olivat yhteensä 0,6 milj. euroa, johon myös saatiin avustus 0,6 milj. euroa. Valtion vuokra-avustukset on tuloslaskelmassa kirjattu vuokratulujen vähennykseksi. Muilta kuin Senaatti-kiinteistöiltä vuokrattujen tilojen vuokrat olivat 1,2 milj. euroa (1,1 milj. euroa 2015). Näihin vuokriin ei ole saatu erillistä vuokra-avustusta.

5. SJOITUSTOIMINNAN TUOTOT JA KULUT

1 000 EUR	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Korkotuotot	1	22
Rahastojen myyntivoitot	402	628
Rahastojen arvonalautus	7	0
SJOITUSTOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	410	650
Rahastojen myyntitappiot	-59	-29
Rahastojen arvonalennus	0	-32
Korkomenot	-1	-2
SJOITUSTOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	-60	-63
SJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT	350	587

6. POISTOSUUNNITELMAN PERUSTEET

Käyttöomaisuuteen aktivoidaan sellaiset hankinnat, joiden taloudellinen pitoaika on yli 3 vuotta. Hankinta-arvoltaan alle 3 000 euron arvoiset yksittäiset lisenssit, pienkoneet ja -laitteet kirjataan kuitenkin olennaisuuden periaatteen nojalla juoksevasti kuluksi.

Pysyvien vastaavien poistosuunnitelmat:

Tietohallinto-ohjelmat	Suunnitelman mukainen tasapoisto 3–5 vuodessa
Muut aineettomat hyödykkeet	Suunnitelman mukainen tasapoisto 5–10 vuodessa
Koneet ja kalusto	Suunnitelman mukainen tasapoisto 3–10 vuodessa
Sähkö-, valo- ja äänilaitteet	Suunnitelman mukainen tasapoisto 3–10 vuodessa
Soittimet	Suunnitelman mukainen tasapoisto 3–10 vuodessa

Suunnitelman mukainen poistoaika määräytyy hankintakohtaisesti ja lasketaan kuukausikohtaisesti.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

7. TILINTARKASTUSYHTEISÖILLE MAKSETUT PALKKIOT

1 000 EUR	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Varsinaisesta tilintarkastuksesta	27	26
Veroneuvonnasta	3	5
Muista palveluista	3	7
YHTEENSÄ	33	38

8. AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
TIETOHALLINTO-OHJELMAT		
Hankintameno 01.01.	603	658
- Käytöstä poistetut/romutetut hyödykkeet	-182	-55
Kertyneet poistot 01.01.	-457	-467
+ Käytöstä poistettujen hyödykkeiden kertyneet poistot	182	55
MENOJÄÄNNÖS 01.01.	146	191
+ Lisäykset tilikauden aikana	57	0
	203	191
- Tilikauden poisto	-46	-45
KIRJANPITOARVO 31.12.	157	146

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Hankintameno 01.01.	1 622	1 622
- Käytöstä poistetut/romutetut hyödykkeet	-185	0
Kertyneet poistot 01.01.	-990	-831
+ Käytöstä poistettujen hyödykkeiden kertyneet poistot	185	0
MENOJÄÄNNÖS 01.01.	632	791
+ Lisäykset tilikauden aikana	995	0
	1 627	791
- Tilikauden poisto	-143	-159
KIRJANPITOARVO 31.12.	1 484	632

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
KONEET JA KALUSTO		
Hankintameno 01.01.	3 612	3 598
- Käytöstä poistetut/romutetut hyödykkeet	-439	-317
Kertyneet poistot 01.01.	-2 699	-2 734
+ Käytöstä poistettujen hyödykkeiden kertyneet poistot	439	317
MENOJÄÄNNÖS 01.01.	913	864
+ Lisäykset tilikauden aikana	354	331
	1 267	1 195
- Tilikauden poisto	-318	-282
KIRJANPITOARVO 31.12.	949	913
SÄHKÖ-, VALO- JA ÄÄNILAITTEET		
Hankintameno 01.01.	7 425	6 041
- Käytöstä poistetut/romutetut hyödykkeet	-267	-327
Kertyneet poistot 01.01.	-4 831	-4 673
+ Käytöstä poistettujen hyödykkeiden kertyneet poistot	267	327
MENOJÄÄNNÖS 01.01.	2 594	1 368
+ Lisäykset tilikauden aikana	402	1 711
	2 996	3 079
- Tilikauden poisto	-619	-485
KIRJANPITOARVO 31.12.	2 377	2 594
SOITTIMET		
Hankintameno 01.01.	1 520	1 430
- Käytöstä poistetut/romutetut hyödykkeet	-9	-20
Kertyneet poistot 01.01.	-1 326	-1 302
+ Käytöstä poistettujen hyödykkeiden kertyneet poistot	9	20
MENOJÄÄNNÖS 01.01.	194	128
+ Lisäykset tilikauden aikana	50	110
	244	238
- Tilikauden poisto	-44	-44
KIRJANPITOARVO 31.12.	200	194

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ

1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
Hankintameno 01.01.	14 782	13 349
- Käytöstä poistettut/romutetut hyödykkeet	-1 082	-719
Kertyneet poistot 01.01.	-10 303	-10 007
+ Käytöstä poistettujen hyödykkeiden kertyneet poistot	1 082	719
MENOJÄÄNNÖS 01.01.	4 479	3 342
+ Lisäykset tilikauden aikana	1 858	2 152
- Tilikauden poisto	-1 172	-1 015
KIRJANPITOARVO 31.12.	5 165	4 479

9. SIOITUKSET ASUNTO-OSAKKEISIIN

1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
Hankintameno 01.01.	1 514	973
+ Lisäykset tilikauden aikana	0	541
KIRJANPITOARVO 31.12.	1 514	1 514

10. SIIRTOSAAMISET

1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
Henkilöstökuluihin liittyvät siirtosaamiset	232	267
Siirtosaamiset yhteistuotannosta	136	457
Jaksotetut toiminnan muut kulut	6	22
Muut siirtosaamiset	49	67
SIIRTOSAAMISET YHTEENSÄ	423	813

11. LYHYTAIKAISET SIOITUKSET

1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
RAHOITUSARVOPAPERIT		
RAHASTO-OSUDET		
Käypä arvo	16 949	16 465
Kirja-arvo	15 385	15 144
ARVOERO	1 564	1 321

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

12. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET

1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
Peruspääoma	168	168
SIDOTTU OMA PÄÄOMA	168	168
Muu oma pääoma	2 505	2 505
Kertynyt ylijäämä tilikauden alussa	10 009	10 104
Tilikauden yli-/alijäämä	922	-95
KERTYNYT YLIJÄÄMÄ TILIKAUDEN LOPUSSA	10 931	10 009
VAPAA OMA PÄÄOMA	13 436	12 514
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 605	12 682

13. SAADUT ENNAKKOMAKSUT

1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
Ennakkoon saadut maksut esityksistä	2 650	4 030
Ennakkoon saadut maksut yhteistuotannoista	200	200
Muut ennakkomaksut	93	129
SAADUT ENNAKKOMAKSUT YHTEENSÄ	2 943	4 359

14. SIIRTOVELAT

1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
Henkilöstökuluihin liittyvät jaksotukset	4 960	5 204
Muut kulujen jaksotukset	570	369
SIIRTOVELAT YHTEENSÄ	5 530	5 573

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

15. VASTUUT

15.1. VUOKRAVASTUUT JA VUOKRA-AVUSTUKSET

1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
VOIMASSAOLEVAT PITKÄAIKAISET VUOKRASOPIMUKSET		
Vuokrat seuraavalle vuodelle, oopperatalo	11 611	11 587
Saatavat avustukset seuraavalle vuodelle	-11 611	-11 587
	0	0
Vuokrat seuraavalle 4 vuodelle, oopperatalo	46 455	46 348
Saatavat avustukset seuraavalle 4 vuodelle	-46 455	-46 348
	0	0
Vuokrat seuraavalle vuodelle, lavastevarastovuokrat	608	558
Saatavat avustukset seuraavalle vuodelle	-608	-558
	0	0
Vuokrat seuraavalle 4 vuodelle, lavastevarastovuokrat	1 448	1 297
Saatavat avustukset seuraavalle 4 vuodelle	-1 448	-1 297
	0	0
VUOKRAT SEURAAVALLE VUODELLE, MUUT VUOKRAT	1 064	1 072
VUOKRAT SEURAAVALLE 4 VUODELLE, MUUT VUOKRAT	3 181	3 188

15.2. LEASINGVASTUUT

1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
Leasing-vuokrat seuraavalle vuodelle	100	163
Leasing-vuokrat seuraavalle 5 vuodelle	157	271
LEASING-VUOKRAVASTUUT YHTEENSÄ	257	434

15.3. MUUT VASTUUT

1 000 EUR	31.12.2016	31.12.2015
Hankintoihin liittyvää monikäyttölimiittia varten pantatut osakkeet	244	244
MUUT VASTUUT YHTEENSÄ	244	244

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

16. BALETTIOPPILAITOKSEN VAIKUTUS SÄÄTIÖN TULOKSEEN

Balettioppilaitos toimii Kansallisoopperan ja -baletin alaisuudessa, ja sen henkilökunta on työsuhteessa Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:ään. Balettioppilaitoksen toiminta jakaantuu ammatilliseen opetukseen ja perusopetukseen. Ammatillinen opetus on opetus- ja kulttuuriministeriön valvoma taidealan koulutusta, jota varten säätiö on saanut erillisen määrärahan oppilaslukumäärään perustuen. Ammatillisen opetuksen järjestämisluvan mukainen oppilasmäärä oli 30 oppilasta (28 oppilasta v. 2015). Taiteen laajan perusopetuksen oppilasmäärä oli 145 oppilasta (142 oppilasta v. 2015). Balettioppilaitoksen taiteen laajaan perusopetukseen on myös saatu avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

BALETTIOPPILAITOKSEN TULOSLASKELMA

Ammatillinen opetus

1 000 EUR	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Toiminnan tuotot	3	2
Henkilöstökulut	-430	-450
Kiinteistökulut	-352	-361
Muut kulut	-21	-28
Toiminnan kulujäämä	-800	-837
Valtionosuus	748	774
TOIMINNAN ALIJÄÄMÄ	-52	-63

Perusopetus

1 000 EUR	1.1.–31.12.2016	1.1.–31.12.2015
Toiminnan tuotot	239	204
Henkilöstökulut	-501	-496
Kiinteistökulut	-114	-106
Muut kulut	-20	-19
Toiminnan kulujäämä	-396	-417
Valtionosuus	256	274
TOIMINNAN ALIJÄÄMÄ	-140	-143
BALETTIOPPILAITOKSEN VAIKUTUS SUOMEN KANSALLISOOPPERAN JA -BALETIN TULOKSEEN YHTEENSÄ	-192	-206

17. LÄHIPIIRITOIMET

Säätiön lähipiiriin muodostavat opetus- ja kulttuuriministeriö, hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, toimitusjohtaja ja muut johtajat, tilintarkastajat sekä edellä mainittujen perheenjäsenet ja säätiön määräysvallassa oleva Oopperan ja baletin tukisäätiö.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

LÄHIPIIRISUHTEN LUONNE, 1000 €, 2016 (2015)

	1. Säätiön perustaja ja määräysvaltaa käyttävä	2. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja, tilintarkastaja	3. Säätiön muut johtamiseen osallistuvat	4. Kohdassa 1–3 tarkoitettujen henkilöiden perheenjäsen	6. Kohdassa 1–4 tarkoitettujen henkilöiden määräysvallassa oleva yhteisö tai säätiö
A. Hallituksen ja hallintoneuvoston palkkiot	–	47 (37)	–	–	–
B. Johdon palkat, palkkiot ja eläke-sitoumukset	–	238 (219)	562 (552)	–	–
C. Johdon sopimukset ja Taloudelliset toimet	–	–	65 (89)	3 (2)	–
D. Tilintarkastajien taloudelliset toimet	–	33 (38)	–	–	–
E. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille myönnetty etuudet	–	12 (13)	–	–	–
F. Johdolle myönnetty alennukset	–	4 (4)	12 (13)	–	–
G. Myönnetty tuki	–	–	–	–	15 (15)
H. Annetut lainat, vastuut ja vastuusitoumukset	–	–	–	–	–

KUVAUS LÄHIPIIRITOIMISTA JA TALOUDELLISISTA EDUISTA

- A. Hallituksen ja hallintoneuvoston palkkiot ovat hallituksen jäsenten kokouspalkkioita
- B. Johdon palkat ja palkkiot ovat palkkoja säätiön johtamisen tehtävistä.
- C. Johdon sopimukset ja taloudelliset toimet ovat palkkoja muista kuin säätiön johtamistehtävistä.
- D. Tilintarkastajien taloudelliset toimet ovat palkkioita tilintarkastuksesta, vero- ja yleishallinnollisesta neuvonnasta sekä yhteisön antamasta koulutuksesta, jotka on maksettu tilintarkastusyhteisöille.
- E. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille myönnetty etuudet ovat heidän työhönsä liittyen myönnetty vapaaliput säätiön näytäntöihin. Vapaalippujen arvo on laskettu näytäntöjen keskihinnoin.
- F. Johdolle myönnetty alennukset ovat heidän henkilöstöetuutenaan saamat alennuskortit, joiden arvo on laskettu lipun keskihinnoin sekä henkilökunta-alennukset tilojen vuokraamisesta.
- G. Lähipiiriin kuuluville ei ole myönnetty avustuksia tai apurahoja. Säätiön myöntämä tuki Oopperan ja baletin tukisäätiölle on hallinnollisten tehtävien hoitaminen, joka on arvioitu tehdyn työmäärän mukaan.
- H. Lähipiiriin kuuluville ei ole myönnetty lainoja tai vakuuksia.

Säätiön kaikki lähipiiriin kuuluvat voivat ostaa lippuja säätiön näytäntöihin normaalein markkinahinnoin. Näiden esityslippujen ostoon liittyvien taloudellisten toimien suurusluokkaa ei ole mahdollista selvittää.

18. KONSERNI

Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n hallitus nimittää Oopperan ja baletin tukisäätiön hallituksen jäsenet ja säätiöt muodostavat yhdessä konsernin. Oopperan ja baletin tukisäätiön pienen koon vuoksi konsernitilinpäätös ei anna oleellista tietoa ja konsernitilinpäätös on näin ollen merkitykseltään vähäinen. Suomen kansallisoopperan ja -baletin hallitus on päättänyt, ettei konsernitilinpäätöstä laadita.

Oopperan ja baletin tukisäätiön ylijäämä oli 0,02 milj. euroa (0,02 milj. euroa vuonna 2015). Tukisäätiön oma pääoma oli 0,54 milj. euroa (0,46 milj. euroa vuonna 2015).

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOSTA

PÄÄKIRJANPITO		SÄILYTYS	
Päiväkirja		e-arkistossa	Aditro, Arkisto
Pääkirja		e-arkistossa	Aditro, Arkisto
Tililuetelo		e-arkistossa	Aditro, Arkisto
Tositelajiluetelo		e-arkistossa	Aditro, Arkisto
TILINPÄÄTÖS SISÄLTÄEN			
Toimintakertomus		e-arkistossa	Aditro, Arkisto
Tuloslaskelma ja tase		e-arkistossa	Aditro, Arkisto
Rahoituslaskelma		e-arkistossa	Aditro, Arkisto
Taseen, tuloslaskelman ja rahoituslask. liitetiedot		e-arkistossa	Aditro, Arkisto
Tase-erittelyt		e-arkistossa	Aditro, Arkisto
OSAKIRJANPIDOT			
Tiliote- ja kassakirjanpito		e-arkistossa	Basware, Maksuliikenne
Ostolaskujen kierrätys ja arkistointijärjestelmä		e-arkistossa	Basware, InvoiceReady
Ostoreskontra		e-arkistossa	Aditro, Wintime
Lipunmyynnin järjestelmä		e-arkistossa	Lippupiste, Inhouse
Myyntireskontra		e-arkistossa	Aditro, Wintime
Palkkahallinnon järjestelmä		e-arkistossa	Aditro, Personec W
Käyttöomaisuuskirjanpito		e-arkistossa	Aditro, Wintime KOM
Matkalaskujärjestelmä		e-arkistossa	Visma, M2
TOSITELAJIT		TOSITTEET	
Kassatositteet	01	1-3638	
Matkalaskut	02	1-48	
Myyntilaskut	04	1001-2101	
Muistiotositteet	05	1-513	
Palkkatositteet	06	1-48	
Lippukassatilitykset	07	246-512, 2366-2731 ja 5188-5382	
Sosiaalikulutosite	08	1-235	
SL laskennalliset tositteet	09	1-12	
Ostolaskut	10	1-8337	
Ostomaksut	31	1-8369	
Myyntisuoritukset	41	1-1187	
ALV kirjaukset	ALV	1-12	
Jaksotukset	JA	ei käytössä tilikaudella	
Liitetietotosite	LT	2-18	

Edellä mainittujen kirjanpidon raporttien lisäksi säätiö seuraa sisäisessä laskennassa tuottoja ja kuluja vastuualueittain, osastoittain ja projekteittain ja soveltuvin osin henkilöittäin FPM-johdonraportointijärjestelmässä.

Suomen kansallisooppera ja -baletin säätiön hallituksen
vuoden 2016 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen

ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 30.3.2017

Leena Niemistö, hallituksen pj.

Leif Jakobsson, hallituksen vpj.

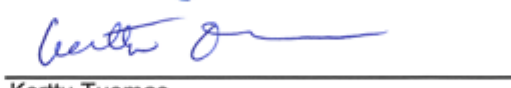

Matti Hirvikallio

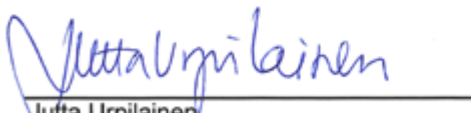

Jaana Jalonen

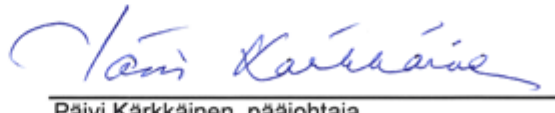

Tapani Mäkinen

Pekka Pajamo

Mari Puoskari

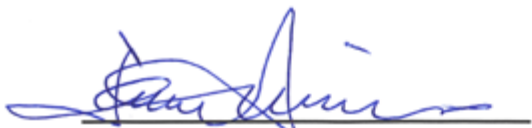

Kerttu Tuomas

Jutta Urpilainen

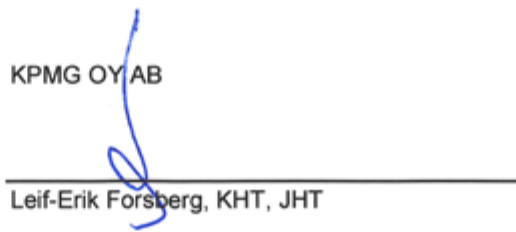

Päivi Kärkkäinen, pääjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä 30.3.2017

Jari Härmä, KHT

KPMG OY AB

Leif-Erik Forsberg, KHT, JHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n hallintoneuvostolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen kansallisooppera ja -baletti sr:n (y-tunnus 0116936-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan säätiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia säätiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja pääjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja pääjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja pääjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja pääjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan säätiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos säätiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon säätiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja pääjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä säätiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei säätiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja pääjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lakiin perustuvat lausunnot

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto säätiölain 4:2.2 §:n edellyttämistä seikoista.

Hallitus ja pääjohtaja vastaavat tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa annetuista tiedoista sekä siitä, että säätiön toimielinten jäsenille suoritettut palkkiot ja korvaukset ovat tavanomaisia.

Lausuntonamme esitämme, että säätiön tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa on annettu säätiön toiminnasta tilikaudella tiedot, jotka ovat olennaisia säätiön tarkoitusta ja toimintamuotoja koskevien sääntö- määräysten noudattamisen arvioimiseksi. Palkkioita ja korvauksia, jotka säätiö on suorittanut sen toimielinten jäsenille, on pidettävä tavanomaisina.

Helsingissä 30. maaliskuuta 2017

Jari Härmälä
KHT

KPMG OY AB

Leif-Erik Forsberg
KHT, JHT

Hallintoneuvoston puheenjohtaja, ministeri Ilkka Suominen
ja varapuheenjohtaja, varapääjohtaja Jan Vapaavuori

HALLINTONEUVOSTO

Kokoonpano hallintoneuvoston varsinaisesta kokouksesta 2016 varsinaiseen kokoukseen 2019

	VARSINAINEN JÄSEN	VARAJÄSEN
OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN NIMEÄMÄT (8)	Ministeri Ilkka Suominen, puheenjohtaja Ministeri Pertti Salolainen Matti Ahde Yrittäjä Reijo Ojennus Kansanedustaja Hanna Kosonen Kansanedustaja Paavo Arhinmäki Kansanedustaja Outi Alanko-Kahiluoto Kansanedustaja Mats Löfström	Johtaja Jorma Waldén Kansanedustaja Anne-Mari Virolainen Kansanedustaja Nazima Razmyar Kansanedustaja Anne Louhelainen Kansanedustaja Ulla Parviainen Kansanedustaja Katja Hänninen Kansanedustaja Olli-Poika Parviainen Kansanedustaja Anders Adlercreutz
ESPOON KAUPUNGIN NIMEÄMÄT (2)	Emeritusintendentti Ari Tapani Väisänen Liikuntapalvelupäällikkö Markku Sistonen	Insinööri Fred Granberg Konsultti Jarno Eerola
HELSINGIN KAUPUNGIN NIMEÄMÄT (2)	Varapääjohtaja Jan Vapaavuori, varapuheenjohtaja Filosofian maisteri Meri Vennamo	Pääsihteeri Laura Rissanen Päätoimittaja Rolf Sormo
KAUNIAISTEN KAUPUNGIN NIMEÄMÄ (1)	Varatuomari Tiina Rintamäki-Ovaska	Varatuomari Alf Skogster
VANTAAN KAUPUNGIN NIMEÄMÄT (2)	Lehtori Anitta Orpana Johtaja Markku J. Jääskeläinen	Optikko Seppo Piitulainen Yliopiston lehtori Inkeri Ruokonen
HALLINTONEUVOSTON VALITSEMAT (2)	Toimitusjohtaja Risto Murto Pääjohtaja Erkki Liikanen	Toimitusjohtaja Pia Kalsta OTK Erkki Helaniemi
HENKILÖKUNNAN NIMEÄMÄT (3)	Viestintäsuunnittelija Heli Rislakki Oopperakuiskaaja Pasi Eskelinen Kuoron oopperalaulaja Helinä Siltanen	Puuseppä Matti Liukkonen Vaatturi Leena Paavolainen Oopperalaulaja Juha Riihimäki
HALLINTONEUVOSTON SIHTEERI	Päälakimies Anita Prusila	

Timo Pulakka, Jutta Urpilainen, Tapani Mäkinen, Anita Prusila, Leif Jakobsson, Kerttu Tuomas, Leena Niemistö, Päivi Kärkkäinen, Kalle Rannikko, Mari Puoskari.
Eturivissä Jouka Valkama, Jaana Jalonen, Pekka Pajamo, Matti Hirvikallio.

HALLITUS

Kokoonpano hallintoneuvoston varsinaisesta kokouksesta 2016
varsinaiseen kokoukseen 2019

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN NIMEÄMÄT (5)	LT Leena Niemistö, puheenjohtaja Johtaja Leif Jakobsson, varapuheenjohtaja Henkilöstöjohtaja Kerttu Tuomas Talousjohtaja Pekka Pajamo Kansanedustaja Jutta Urpilainen
ESPOON KAUPUNGIN NIMEÄMÄ (1)	Yrittäjä Jaana Jalonen
HELSINGIN KAUPUNGIN NIMEÄMÄT (2)	DI Matti Hirvikallio Johtaja Mari Puoskari
VANTAAN KAUPUNGIN NIMEÄMÄ (1)	Senior Advisor Tapani Mäkinen
HENKILÖKUNNAN VALITSEMAT EDUSTAJAT (3) läsnäolo- ja puheoikeus, ei äänivaltaa	Näytäntöyöntekijä Kalle Rannikko Orkesterimuusikko Timo Pulakka Balettitanssija Jouka Valkama
HALLITUKSEN ESITTELIJÄ ei äänivaltaa	Pääjohtaja Päivi Kärkkäinen
HALLITUKSEN SIHTEERI ei äänivaltaa	Päälakimies Anita Prusila

Lilli Paasikivi, Kenneth Greve, Liisa Rieki, Päivi Kärkkäinen, Timo Tuovila

JOHTAJAT

PÄÄJOHTAJA Päivi Kärkkäinen
OOPPERAN TAITEELLINEN JOHTAJA Lilli Paasikivi
BALETIN TAITEELLINEN JOHTAJA Kenneth Greve
TUOTANTOJOHTAJA Timo Tuovila
VIESTINTÄJOHTAJA Liisa Riekkö

TILINTARKASTAJAT

kalenterivuosi 2016–2018

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖN
NIMEÄMÄ (1)

Valvontatilintarkastaja: KTM Jari Härmälä (KHT)
Varatilintarkastaja: KTM Heidi Vierros (KHT)

KAUPUNKIEN NIMEÄMÄ (1)

Tilintarkastaja: Espoon kaupungin nimeämä
tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab/Leif-Erik Forsberg (KHT, JHT)
Varatilintarkastaja: Vantaan kaupungin nimeämä
Jorma Nurkkala (KHT, JHT)

ORGANISAATIO

TOIMITUS

Heidi Almi
(Suomen kansallisooppera
ja -baletti)

TOIMITUS JA ULKOASU

Elina Kaartinen,
Sanna Rantakoski
(Zeeland Family)

KUVAT

Stefan Bremer, Mirka
Kleemola, Veikko Kähkönen,
Anton Sucksdorff, Staffan
Sundström, Heikki Tuuli,
Sakari Viika

PAINO

Lönnberg

ETUKANNEN KUVA

Lentävä hollantilainen,
kuva Heikki Tuuli

SUOMEN KANSALLISOOPPERA JA -BALETTI

Helsinginkatu 58, PL 176
00251 Helsinki
p. (09) 4030 21

VIESTINTÄ

p. (09) 4030 2329,
press@opera.fi

oopperabaletti.fi
etunimi.sukunimi@opera.fi

Suomen Kansallisoopperan toimintaa
tukevat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä
Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten
kaupungit.

PÄÄYHTEISTYÖKUMPPANIT

HELSINGIN SANOMAT

VARMA

Suomen kansallisooppera ja -baletti
on Opera Europa -järjestön jäsen.

oopperabaletti.fi

OOPPERA
BALETTI

